

215
924+

tuổi ngọc

32

huyền báo của tuổi vừa lớn

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN

CHỦ NHIỆM : DUYÊN ANH VŨ MỘNG LONG
THƯ KÝ : ĐÌNH TIẾN LUYỆN, TỪ KẾ TƯỜNG
QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN

VĂN

trả lời phỏng vấn
mây tím bơ vơ
ý thoáng
ngày về
một buổi sáng trong đời
cha con, sớm mai

NGUYỄN ĐÌNH TOÀN
MAI VÀNG
HÂN LY
NGUYỄN ĐÔNG THẠCH
ÁI TRUYỀN
NGUYỄN ĐÌNH TOÀN

THƠ

đình hùng — từ kế tường — phạm chu sa — mai việt —
hiền thý họa mỹ — hoàng nhũ mỹ — tôn nữ thu dung —
hàn nhân — sao hồng — tạ văn sĩ — ánh phượng

TRUYỆN DÀI

nhà báo
lá tương tư
thăng khoa

VŨ MỘNG LONG
MƯỜNG MÁN
DUYÊN ANH

MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
bệnh mới lớn
sưu tầm
ngọc thân ái
chạp phỏ
biết một biết mười
bông hồng cho tình đầu

TÒA SOẠN VÀ BAN ĐỌC VIẾT
NGUYỄN TUẤN ANH
LINH VIỆT
NGỌC
KIẾN VÀNG
NGUYỄN THẾ
KIỀU GIANG

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

giã từ 1971

Giã từ 1971. Giã từ nó không lưu luyến, không tiếc thương. Giã từ nỗi khốn khó của 1971. Giã từ những hứa hẹn suông của 1971. Giã từ những mảnh bom, những vỏ đạn của 1971. Giã từ mọi ngộ nhận, hàm oan của 1971. Giã từ đám cưới hụt cô Hòa Bình cho cậu Việt Nam 1971. Giã từ ó nhục quốc hội, giã từ cách mạng mùa thu, giã từ báo số đề, giã từ phim cóc nhái, giã từ « sa địch phê bình văn nghệ rẻ tiền », giã từ bọn chữ sau lưng khen trước mặt, giã từ đám đàn anh xúi dục đàn em xuống đường vào tù, giã từ lũ giả hình trí thức cấp tiến, giã từ mấy anh giáo sư đại học sửa diêm gian dối mà vẫn ca ngợi, đòi hỏi sự ngay thẳng, giã từ thù hận, giã từ tất cả những gì làm ta chua xót, đắng cay, nghẹn ngào, làm tuổi trẻ của ta buồn nôn buồn mữa, làm tuổi trẻ của ta héo hắt, úa tàn, làm mộng ước của ta thui chột trong năm 1971. Giã từ thẳng giết lên Nguyễn văn Bông. Giã từ cả anh công khai bắn bù nhìn chống Cộng sản. Giã từ, hãy giã từ hết. Giã từ phản trắc, lừa gạt Hội quốc. Giã từ xong chưa? Rồi. Hần học không còn. Ăn ức đã hết. Chúng ta chào mừng 1972 bằng niềm tin mới và một ước nguyện. Niềm tin Hòa Bình sớm đến với quê hương ta. Quê hương ta vốn hiếu hòa. Dân tộc ta không gây chiến. Thượng đế không lia bỏ chúng ta, Thượng đế đang có mặt ở đây. Thượng đế chỉ đến chậm chút xíu. Nhưng có mặt Thượng đế, chắc chắn, sẽ có Hòa Bình trong năm 1972. Khi con người đã mất niềm tin vào con người, con người đành tin Thượng đế. Tin tưởng và ước nguyện rằng, sau ba trăm sáu mươi năm ngày hy vọng, chúng ta được giã từ 1972 bằng luyến lưu, cảm tạ nồng nàn. Chào mừng 1972. Chào mừng những tâm hồn mới, những thiện chí mới. Chào mừng 1972. Chào mừng những con người đã rửa tay sạch để bắt tay nhau, chào mừng những con người đã đánh răng thơm tho để nói lên lời yêu thương nhau thắm thiết.

VŨ MỘNG LONG

chào mừng chữ mới, chào mừng ô. Nguyễn Đình Vượng

Chào mừng 1972. Chào mừng ông già chịu chơi Nguyễn Đình Vượng. Tại sao chịu chơi? Mai Thảo, trong tùy bút mới toanh đăng ở VẤN số kỷ niệm tám năm, nhan đề 38 Phạm Ngũ Lão đã nồng nhiệt ngợi ca đức tính chịu chơi của chủ nhiệm tạp chí VẤN. Đức tính đó là không bao giờ để mất danh tiếng của nhà in 38 Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn. Chạy chữ, không chạy chì. Làm lấy đẹp, không làm lấy nhanh. Từ thợ sắp chữ, thợ máy, thợ gập, thợ đóng, thợ xén, thợ gói đều là thợ chọn lựa. Cái đức tính đáng ngợi ca nữa của 38 Phạm Ngũ Lão là thích mới nhận in, mà in rẻ. Không thích thi chê liền dù in giá bèo bở. Bởi làm lấy đẹp nên chữ cũ là thay liền. Thay một lúc cả nửa triệu bạc cho Tuổi Ngọc đâu phải chuyện đùa. Mà in báo Tuổi Ngọc nào có ăn cái giải gì? Nếu không có 38 Phạm Ngũ Lão, chắc chắn, không có Tuổi

Ngọc. Bài «phông», chủ nhiệm Mộng Long già từ 1971, chào mừng 1972. Bất chước «bồn báo chủ nhiệm» tôi cũng già từ 1971 chữ cũ, chào mừng 1972 chữ mới. Chào mừng ông già chịu chơi Nguyễn Đình Vượng. Ông ông Nô-en đã chui ống khói đem quà *Chữ Mới* xuống cho Tuổi Ngọc trong đêm Giáng Sinh. Đòi đòi nhơn ông, ông Nô en Nguyễn Đình Vượng yêu dấu. (Thiên Sơn)

vết thù trên lưng ngựa hoang chẳng có gì lạ lùng

Liên Ảnh lại vừa cho trình chiếu phim *Vết thù trên lưng ngựa hoang* rút từ tiểu thuyết *Vết thù hằn trên lưng con ngựa hoang* của Duyên Anh. Vẫn đạo diễn Lê Hoàng Hoa. Vẫn Trần Quang, Tâm Phan, Huy Cường, Hà Huyền Chi và hai khuôn mặt cao lương Thanh Nga, Bạch Tuyết với một lô một lè «tài tử» theo đúng tinh thần càng đông càng vui. Tiểu thuyết là phim chỉ còn cái ý. Cũng may. Đủ thoai do Duyên Anh viết còn bị «sửa» bởi ông Lê Hoàng Hoa nữa là. Thêm cái màn ông thiếu tá cho việc Hoàng Guitar đề... có tí xây dựng kẻ cướp đòi oan nghiệt quá xá. Chữ *cảm* của người ta, ông Lê Hoàng Hoa không cảm nổi, không hiểu nổi, ông đòi thành *hiếu ngâm*. Ông lại bị phim chuông ám ảnh nên đâm đá y hết, phim chuông... hạng bét. Màn đâm đá quá dài đến nỗi khán giả buồn cười. Pha Tâm sơ mi đen đánh hội chợ Hoàng Guitar đúng là Django... Giao chỉ. Cảnh phòng trà giả tạo, lãng nhách Bạch Tuyết xuống dốc, Thanh Nga chưa diễn xuất gì. Trần Quang không bao giờ là tài tử lớn được. Vì vai trò nào anh ta cũng chỉ có một khuôn

mặt và một lối diễn xuất. Huy Cường được. Tâm Phan khá. Riêng Hà Huyền Chi tôi cho là hay nhất. Sống động, giàu lối, hài hước tự nhiên. Vai trò Hội ghê qua Hà Huyền Chi thật xuất sắc. Từ *Điều ru nước mắt tôi Vết thù trên lưng ngựa hoang*, Lê Hoàng Hoa chưa tiến bao nhiêu. Nghề của ông là làm phim hoạt động nhưng một lần nữa phim hoạt động của Lê Hoàng Hoa đã làm thất vọng những người theo dõi sự nghiệp điện ảnh của ông.

Với Lê Hoàng Hoa, phim chỉ đâm đá ồn ào. Thiếu hẳn linh hồn và chiều sâu điều mà người ta mong mỗi phải có ở một đạo diễn phim tuồng.

(Ái Hoa)

Nguyễn Xuân Hoàng và ý nghĩ trên cỏ

Nhà xuất bản Nguyễn Đình Vượng vừa cho phát hành một tác phẩm mới nhất của Nguyễn Xuân Hoàng: *ý nghĩ trên cỏ*, tuyển tập truyện ngắn và tùy bút. Nguyễn Xuân Hoàng không xa lạ gì với độc giả. Càng không xa lạ với độc giả Tuổi Ngọc. Ông đã cộng tác với các tạp chí lớn ở đây, từ nhiều năm nay. Là giáo sư triết lý trước khi là nhà văn. *ý nghĩ trên cỏ* là «những cơn mưa hân hoan buồn rầu và tàn bạo rơi dài trên những dòng chữ viết cho một thành phố, một mối tình, một kỷ niệm... Người đọc nếu cũng mang những ý nghĩ trên cỏ tưởng nên tìm mua *ý nghĩ trên cỏ* để được thấy những cơn mưa hân hoan, rơi ướt mềm những kỷ niệm thơ ấu, kỷ niệm tình ái của một đời mình. Hơn thế nữa, người đọc còn thưởng thức lối văn rất mới của Nguyễn Xuân Hoàng. (Ái Nhi)

tuổi trẻ hôm nay và luật giang hồ

Chen lẫn trong các tin tức Phân ưu, góp vui... độc giả nhật báo thấy có các mẫu rao vặt *chơi theo luật giang hồ*. Lúc đầu mọi người lấy làm lạ nhưng mãi rồi cũng quen đi. Bao giờ cũng thế. Từ những kiêu ước song hành, những hối suất đô la thay đổi ... rồi cũng chìm xuống. Nhưng thật sự chuyện *chơi theo luật giang hồ* thấy nó kỳ kỳ thế nào trong một quốc gia có hệ thống cảnh sát vĩ đại như VN bây giờ. Nhà nước có hơn trăm ngàn cảnh sát. Và còn đang tăng thêm. Trong khi nạn trộm cắp xe cộ, nhất là xe gắn máy, lại tăng. Thủ đô Sài Gòn lạ nhất thế giới: người thi đông (trên ba triệu người) mà không có nổi một hệ thống xe buýt. Thành phố được tô điểm bằng tắc xi con cóc và xích lô máy từ thời Tây để lại. Các công, tư chức; sinh viên học sinh có cái xe gắn để đi làm. Không đủ tiền đi tắc xi và còn sợ kẹt xe trễ giờ. Mất chiếc xe thấy đau như cắt ruột. Mất cái xe kể như mất cái chân. Nhất là các sinh viên nghèo Thời cách mạng kinh tế mùa thu này đủ tiền ăn là đã một vấn đề lớn, còn nói gì đến chuyện mua cái xe khác.

Mong các ông cảnh sát chiếu cố cho. Ví dụ như áp dụng kỷ luật gặt gao kiêu thời Nhật vậy. Thấy gương nước Nhật mà ham. Cố xem. Nước ta có hệ thống cảnh sát to lớn thế. Có lương viện quốc hội. Có hiến pháp 9 nứ. Có giám sát viện, tối cao pháp viện lấy lưng thế không lẽ cứ để cướp giật lộng hành, chơi theo luật giang hồ công khai trên báo coi sao cho được. Hãy làm sao cho người dân

và nhất là những người trẻ tuổi có chút tin tưởng (dù bé nhỏ đến đâu) vào những người có trách nhiệm. Đừng để tuổi trẻ thối chí quá và buông xuôi. (Phạm Thông)

giới thiệu sách mới trong tuần

Tòa soạn Tuổi Ngọc vừa nhận được những tác phẩm của tác giả sau đây gửi tặng:

— *Mặt trời trên cát*: Tập truyện của Đào trường Phúc do cơ sở Từ thức xuất bản, dày 152 trang giá 150 đồng.

— *Chỉ còn kỷ niệm*: Tập truyện của Trần anh Tài do tác giả xuất bản dày 104 trang. Bản đặc biệt không đề giá.

TN xin chân thành cảm ơn các tác giả trên và giới thiệu cùng Bạn Ngọc.

Nhân dịp này T.N. cũng xin chân thành cảm ơn các bạn Ngọc đã gửi rất nhiều thiệp chúc lành đến anh em Tuổi Ngọc trong giáng sinh và năm mới.

hội chợ việt nam : mô tô bay và hát xiếc.

Ở Việt Nam cứ mỗi lần hội chợ — Dù hội chợ gì — thì thể nào cũng có màn mô tô bay kèm theo. Chẳng biết VN có hội chợ từ bao giờ. Nhưng kể từ thời tôi biết đến giờ thì hội chợ là nơi và dịp để các *gánh* mô tô bay và hát xiếc phô tài và kiếm tí tiền cơm. Chẳng biết nếu không có hội chợ họ biến đâu mất tiêu. Những màn chém đầu người này rập đầu người kia. Những hình ảnh ma quái, đã man rợn người được dựng to tả bố kèm

theo những màn quảng cáo có đĩa nhạc cải lương cũ xi *yếm trợ*. Ngoài ra nói đến hội chợ mà không nói đến đồ cổ là thiếu sót. Hình như chỉ có bấy nhiêu đó xào đi xào lại hoài. Nói chơi vậy thôi chứ đồ cổ nếu có nhiều thì đã *di ngổ sau* ra nước ngoài hết rồi. Buồn thay cho một quốc gia có bốn ngàn năm văn hiến ngay cả đến một đền thờ Quốc Tổ ra hồn cũng không có. Một đệ nhất anh hùng dân tộc Quang Trung mà đền thờ (xin lỗi) không lớn hơn mọi cái đình làng nữa là. (Số báo xuân nhân ngày lễ Đống Đa mừng 5 tháng giêng chúng tôi sẽ nói nhiều về việc này). Nghe tới hội chợ ta liền tưởng đến một cảnh tri tung bừng trưng bày la liệt những hàng hóa đủ loại. Thật ra nếu có ít hàng gì *coi được*, các bà lớn đi khai mạc thế nào cũng có một màn phồng tay trên. Chẳng biết bao giờ VN tổ chức nổi hội chợ cỡ Osaka. Còn bây giờ thấy chưa đủ sức làm ra hồn thì thôi. Hội chợ đâu phải để con nít coi mô tô bay và hát xiếc.

(Phạm Định)

du ca đà nẵng với nhạc thời kháng chiến

Đoàn du ca Đà Nẵng đã tổ chức liên tiếp 1 đêm trình diễn Nhạc Thời Kháng chiến vào tối 11 và 12 tháng 12 năm 1971 với chủ đề Năm xưa tại thành đường Phan chu Trinh và Nữ Trung học Đà Nẵng. Rất lâu, người dân ở đây mới được nghe một buổi trình diễn đáng ghi như vậy. Đại diện các bạn trẻ và những khán thính giả 2 đêm đó, chúng tôi xin được khen một phát. Buổi trình diễn mở đầu bằng bài *Tiếng gọi thanh Niên*

của Lưu hữu Phước. Không ai bảo ai tất cả đều đứng nghiêm chỉnh trong bóng tối (điện tắt). Nhìn vào những khuôn mặt còn trẻ sáng ngời dưới ánh đuốc với lời ca hùng tráng, khán giả tưởng chừng như mình đang sống vào hồi kháng chiến với gậy tầm vông vót nhọn chống Pháp. Cũng như người mở đầu buổi trình diễn đã nói « Hát nhạc kháng chiến, cũng như đọc thơ kháng chiến là công lao của toàn thể dân tộc Việt Nam không của riêng một cá nhân, đảng phái nào. Chỉ đáng hận hơn cả là Cộng Sản Đông Dương đã cướp công xương máu của dân tộc. Vậy chúng ta không có mặc cảm gì khi nói đến kháng chiến. »

Tiếp theo là những bài ca của các du ca thật sự đem tiếng hát thiết thực vào đời sống để giúp đời sống rộng rãi hơn. Và những kháng chiến ca của các tác giả Trần Hoàn Phan huỳnh Điều, Nguyễn Hồng, Văn Cao, Việt Lang, Lưu hữu Phước, Phạm Duy, Đỗ Nhuận, v.v... được trình diễn tiếp theo. Đặc biệt qua sự diễn tả của nhà thơ Đông Trinh chúng ta được nghe *Bên Kia Sông Đuống* của Hoàng Cầm, một thi phẩm kháng chiến trứ danh.

Sau gần 2 giờ với 24 bài ca chấm dứt bằng *Năm Xưa*. Khán thính giả ra về với niềm luyến tiếc. Nhìn lại đoàn du ca Đà Nẵng đã đem lại cho Phong Trào Du Ca Việt Nam một điểm son. (Thanh Dương)

sắp đến mùa bầu cử sinh viên bắt đầu «sát phạt» nhau!

Đã tới mùa bầu cử ban đại diện sinh viên. Mầm chia rẽ đã có từ lâu lại có dịp bộc phát. Còn nhớ kỳ bầu cử ban chấp hành Tổng Hội S.V Sai gon năm rồi đã trở thành cuộc ẩu đả nhau giữa hai phe S.V Huỳnh tấn

Mầm và Lý bửu Lâm tại T.T. Quốc gia Nông nghiệp. SV Phan chánh Tâm đã bị võ đầu. Cuộc bầu cử kể như bất thành (vì ẩu đả trong lúc chưa kết thúc.) — Dù trên thực tế phe Lý bửu Lâm kể như thắng tuy B.T.C Bầu cử chưa hợp thức hóa. Về sau Hội đồng Đại diện SV ra tuyên cáo hủy bỏ cuộc bầu cử đó, nhưng phe Lý bửu Lâm cũng hợp báo và về làm việc ở đường Hồng Bàng. TH của HT. Mầm đòi về Đ.H.X. Minh Mạng và sau đòi về 294 Công lý. Phật giáo có 2 giáo hội, SV có 2 tổng hội. Trong khi chúng ta cứ phải nghe những câu đoàn kết! Năm nay màn cũ sắp tái diễn. Mở đầu bằng các cuộc bầu cử các B.Đ.D. Tại trường Cao Đẳng Sư Phạm Kỹ thuật, lúc đầu có 2 liên danh nhưng đến phút chót vì nghe đầu phe Nguyễn khắc Hiếu có vài hành động kém ngoại mục nên l.d. Trần đức Nghị đã rút lui. L.d. Nguyễn khắc Hiếu bèn độc diễn. Thế là V.N đã có truyền thống độc diễn rồi. Tại Đại học Vạn Hạnh, một đại học có truyền thống dân chủ và có tinh thần Đại học nhất, đã bắt đầu có nhiều thay đổi trong các vấn đề chọn lựa giáo sư. Một số thầy ở Mỹ về tìm mọi cách khuynh loát cơ chế này và hạ dần những vị giáo sư có nhiều uy tín và tuổi tác cũng như sự uyên thâm ở đây. Nghe đâu các phe S.V cũng bắt đầu rục rịch tái diễn trò chửi nhau. Cách đây mấy hôm có một số truyền đơn được dán lên lút ở các cột tại Đ.H. Vạn Hạnh. nội dung lên án các hành động tranh đấu của T.H.S.V.V.H. trong những kỳ vừa qua và cho là tay Sai của Cộng Sản và C.I.A. Nghĩ lại càng buồn. Ở hồ trí thức với trí ngu. (Bích Hà)

N

NGUYỄN ĐÌNH TOÀN

họ đã viết truyện ngắn như thế nào?

1 Ông đã viết truyện ngắn như thế nào?

Tôi đã viết bằng nhiều cách. Khi thì nghĩ trước câu chuyện sẽ viết. Khi thì làm khác. Cứ cầm bút viết rồi nghĩ sau. Cái ý nghĩ bắt chợt đầu tiên, cái tên một nhân vật tinh cò hiện đến, cái chữ thù nhất được viết ra sẽ quyết định cái truyện sẽ viết. Cứ tưởng tượng khi người ta đem đốt một chiếc lá, cái truyện viết về cái lá được đem đốt đó là ánh lửa, đám khói và

đám than của nó và tất cả những gì người ta trông thấy, nghe thấy, ngửi thấy cảm thấy quanh đấy. Thay vì chiếc lá là một vài chữ nào đó, một hình ảnh một tâm trạng v.v... với cách làm việc tương tự, tôi viết những truyện ngắn. Nhưng tôi là người hay thay đổi ý kiến lắm.

2 *Viết truyện ngắn khó hơn hay viết truyện dài khó hơn. Nếu khó, như thế nào? Nếu dễ, như thế nào?*

Truyện ngắn không khó viết hơn truyện dài và ngược lại. Tôi có thể viết tất cả những truyện dài của tôi thành nhiều truyện ngắn khác nhau được. Có lẽ đó là sự khác biệt giữa truyện ngắn và truyện dài chăng. Có lẽ nó cũng là sự khó khăn và dễ dãi nếu đem so sánh hai việc viết truyện ngắn và truyện dài chăng?

3 *Theo ông, những nhà văn Việt nam nào viết truyện ngắn hay nhất, xin kể vài tác giả và tác phẩm của họ.*

Gần như tất cả các nhà văn Việt nam người nào viết truyện ngắn cũng hay cả. Truyện ngắn là thể văn thích hợp với tâm vóc của nhà văn Việt Nam. Truyện ngắn của Hoa Kỳ có cái chói chang của mặt trời, truyện ngắn của chúng ta như thời tiết, truyện ngắn của Trung Hoa là truyện nhân vật, truyện của Nga là truyện về các tâm tính, truyện ngắn của Pháp là truyện của tình ái, văn chương, truyện Anh có gần đủ các tính chất vừa kể, mỗi thứ một ít.

4 *Truyện ngắn nào của ông được ông ưng ý?*

Tôi cũng chẳng biết có cái truyện nào của tôi đọc được chẳng mặc dầu tôi đã viết rất nhiều truyện ngắn và cũng thích viết truyện ngắn và thử nhiều cách viết. Tôi xin gửi cho T.N. cái truyện «CHA CON, SỚM MAI».

5 *Trong một cuốn sách bàn về nghệ thuật viết văn, ông Nguyễn Hiến Lê đã viết, đại ý: Truyện dài là nhiều truyện ngắn kết hợp lại. Ông nghĩ sao? Và từ câu trên, ông có chấp nhận định lý đảo: Truyện ngắn là một phần rút ra từ truyện dài?*

Thực ra tôi cũng chưa thấy ai định nghĩa đầy đủ được thế nào là một truyện dài thế nào là một truyện ngắn. Nhiều đoạn văn rút ra từ các truyện dài của Võ Phiến có thể coi như những truyện ngắn rất hay. Trong trường hợp này ông Nguyễn Hiến Lê đã nói đúng chăng?

6 *Những người viết trẻ bây giờ thường thích viết truyện ngắn, ông có thể nói cho họ nghe một vài kinh nghiệm của ông?*

Đừng viết thừa, cũng đừng viết thiếu. Thi hào Tagore của Ấn Độ có một câu thơ đại ý: Khói nói với trời, tro nói với đất, chúng là anh em của lửa. Tiếc rằng nó không phải là cái truyện ngắn, ngắn nhất về một chiếc lá bị đốt. Nhưng chúng ta cũng có thể rút ra từ đó một ý niệm về một cách viết truyện ngắn chăng?

cha con sớm mai

NGUYỄN
ĐÌNH
TOÀN

Tôi đã chờ đợi, nhưng những ngày cuối năm cũng không có gì thay đổi. Thay đổi? Hai tiếng đó nghe có vẻ nhuốm một chút khô hạn và hơi nặng nề. Tôi đánh thức thằng nhỏ trở dậy đi học mỗi sớm mai, và nghĩ, đáng lẽ đó là công việc của mẹ nó. Tôi còn tưởng tượng ra bàn tay mẹ nó lùa vào sườn nó cù cho thằng nhỏ tỉnh ngủ, lối đánh thức con đặc biệt của nàng.

— Dậy, dậy rửa mặt còn đi học con.

Tôi phải tự rửa mặt, đánh răng cho nó, dù công việc này tôi có thể nhờ chị giúp việc làm hộ. Công việc buồn nản và đôi khi ngớ ngẩn.

— Bố sao ngày nào con cũng phải đi học vậy?

— Không đi học con ở nhà làm gì?

— Chơi.

— Thì con học có một buổi. Buổi chiều ở nhà con tha hồ chơi. Bố có cấm con đâu.

— Hôm qua con mới đi học rồi mà.

— Ừ, ngày nào con cũng phải đi học. Cũng như bố ngày nào cũng phải đi làm.

— Đi học làm gì hả bố?

— Con có đi học thì con mới biết chữ, biết đọc báo chứ.

Tôi lấy nước trong bình thủy pha cho nó một ly sữa và pha cho mình một ly cà phê, dù đó cũng là việc tôi có thể nhờ chị giúp việc làm hộ.

Hai bố con ngồi ăn sáng chung quanh chiếc bàn nhỏ. Trời còn sớm. Trong mù ngoài thêm còn nhìn thấy sau cửa kính. Chuyến xe lửa chở gỗ từ ngoài thành phố vào chạy qua trước cửa, cả căn nhà rung chuyển. Thằng nhỏ bỏ vội ly sữa chạy ra dán mũi vào cửa kính đứng ngó. Những thân cây lớn xếp chồng được buộc bằng những vòng xích sắt lớn, nhìn thấy loáng thoáng qua màn sương đục. Chuyến xe đã qua hết. Thằng nhỏ trở lại bàn ăn.

— Xe lửa chở cây đi đâu vậy bố?

— Chở về nhà làm gỗ,

— Làm gỗ làm gì hở bố?

— Làm bàn, làm tu, làm nhà.

Dĩ nhiên câu trả lời của tôi thằng nhỏ không hiểu được. Nhưng không biết tôi có cách trả lời nào khác?

— Sao hôm nào con cũng xem tàu chạy mà con không chán à?

— Không. Mẹ có ở trên tàu đó không bố?

— Không. Tàu chở gỗ, mẹ ở trên đó làm gì.

— Thế tàu có đi ngang chỗ mẹ ở không bố?

— Để bố xem nào. Không, mẹ con ở chỗ đó làm gì có đường tàu mà tàu chạy qua.

— Phải có đường tàu mới chạy được hả bố?

— Ờ, con có thấy cái đường sắt ngoài đó không. Phải có cái đường đó tàu mới chạy được.

— Thế cái đầu máy nó không chạy được hả bố?

— Chạy chứ. Cái đầu máy kéo cái tàu chạy, Nhưng phải có cái đường sắt đó thì những cái bánh của nó mới có chỗ lăn.

— Ô tô đâu có cần đường sắt sao nó vẫn chạy được.

— Tại ô tô khác, xe lửa khác.

Càng ngày tôi càng cảm thấy tôi không biết cách nói chuyện với thằng nhỏ. Nó hỏi những câu tôi không biết trả lời thế nào cho xuôi. Chẳng hạn có một buổi tối hai bố con leo lên trên sân thượng chơi. Bữa đó trăng đầy và sáng. Nó hỏi: « Trăng có phải là đồng mười đồng của ông trời không bố ». Tôi đành phải nói với nó, « bố cũng không biết nữa nhưng chắc thế ». Một bữa khác, tình cờ nhìn thấy vầng trăng khuyết, thằng nhỏ lại hỏi: « Sao trăng lại vỡ một miếng hả bố, có phải má nó đánh rơi nó không? ». Chắc thế, chắc má nó đánh rơi. Sao cái gì bố cũng không biết hả bố? Ừ, vì thế con phải đi học, bao giờ con biết chữ con sẽ đọc sách, con sẽ biết hết những gì con muốn biết, không cần hỏi bố.

— Bố,

— Há?

— Bố đồ cho con một tí cà phê của bố vào sữa của con đi.

— Con uống cà phê đâu có được.

— Được mà. Mẹ vẫn cho con uống mà.

Tôi lấy muỗng múc cà phê đổ vào ly cho nó. Hai mắt thằng nhỏ háu nhìn vào chất nước đen được trút vào ly sữa,

— Bố cho con ba thìa thôi nghe.

— Bố, sắp tết chưa hả bố.

— Sắp rồi con.

— Còn bao lâu thì tết hả bố.

— Bao giờ mà sơ cho con nghĩ tết thì tết.

— Tết mẹ có về không bố ?

— Chắc là mẹ không về.

Quanh đi quanh lại, lại vẫn trở về câu chuyện cũ. Thằng nhỏ quả thật chịu không nổi sự vắng mặt của mẹ nó.

— Tại sao tết mà mẹ không về ?

— Tại mẹ không muốn ở với bố nữa ?

— Thế tại sao mẹ không ở với con ?

— Nếu mẹ về ở với con, mẹ sẽ gặp bố. Đó là điều mẹ không thích.

— Mẹ ghét bố à ?

— Không. Có lẽ mẹ không ghét bố. Mẹ chỉ không muốn ở chung với bố và con thôi.

— Thế bây giờ mẹ ở với ai ?

— Bố cũng không biết.

— Bố có biết chỗ ở của mẹ không ?

— Biết.

— Sao bố không đi gọi mẹ về.

— Không phải mẹ không biết đường về. Mẹ không muốn về đây nữa. Bố có đi kiếm mẹ cũng không về.

— Bố đưa con đến, con gọi mẹ.

— Đề bữa nào rảnh bố đưa con đi.

Tôi nói thế, nhưng tôi không biết tôi có thể làm được việc đó chăng. Dĩ nhiên nàng không ở một mình. Có nên để cho thằng nhỏ trông thấy mẹ nó sống với một người khác? Có nên dấu nó chuyện đó? Mẹ nó đã lấy một người khác, điều này, đối với nó có nghĩa như thế nào? Tòa đã phân xử cho nàng quyền nuôi một đứa con và tôi nuôi một đứa. Nhưng thực tế có gì khác biệt như thế chẳng? Đó là điều mỗi sớm mai, mỗi bữa cơm, mỗi buổi tối trước khi đi ngủ, thằng nhỏ lại nhắc đến.

— Tết mẹ không về thì ai mua đồ mới cho con.

— Bố.

— Bố mua cho con cây súng nghe bố.

— Chi vậy ?

— Súng bắn pháo.

— Ờ, để rồi bố mua cho.

— Mẹ có thương con không bố ?

— Chắc là có.

— Sao mẹ không nuôi con mà mẹ chỉ nuôi chị bé thôi ?

— Tại con đã trả lời trước tòa con ở với bố, không ở với mẹ.

— Con nói thế hả bố ?

— Con nói chứ còn ai nữa.

— Con nói dối, bố.

— Tại sao con nói dối ?

— Tại chị bé đòi ở với mẹ rồi.

— Con sợ bố phải ở một mình à.

— Không. Bố cũng ở đây. Mẹ cũng ở đây mà.

— Con tưởng con nói thế nào rồi cũng về nhà mình cả, phải không ?

— Thế tại sao mẹ không về, bố ?

— Con nghe đây, mẹ không về đây nữa. Mẹ đã xin ly dị với bố. Bố với mẹ không ở với nhau nữa. Tòa đã chia chị bé cho mẹ, chia con cho bố.

— Bố, con muốn cho chị bé cái ô tô chạy «pin» của con.

— Con chán rồi à ?

— Không. Con cho chị bé chơi chung.

— Đề rồi hôm nào bố đưa con cầm đến cho chị bé.

— Sao bố nói vậy hoài mà bố không đưa con đi.

— Tại bố chưa nghĩ ra cách nào có thể đưa con lại gặp mẹ mà không phiền người này, người khác.

— Mẹ không muốn bố đưa con đến à ?

— Có thể chính mẹ không muốn thế.

— Hay bố bảo chị bé tới tiệm kem rồi con mang ra cho chị bé.

— Nếu bố nói được với chị bé như thế thì thà bố đưa con đến còn hơn.

— Mẹ o sịt bố hả ?

— Sao con hỏi luôn mồm thế.

Thằng nhỏ bị gắt trở mắt nhìn bố. Có lẽ nó tự cho việc nó hỏi về mẹ và chị nó không phải là một việc có lỗi, Nhưng tại sao tôi lại gắt lên vì thế. Bữa ăn sáng đã gần xong. Tôi để ý nhìn ra ngoài thêm, sương mù vẫn chưa tan hết. Giàn hoa leo mới hôm nào tưởng đã chết khô, lại xanh đầy lá non. Những sợ dây thép được căng cho dây leo, nặng trĩu với những đám lá và những chùm bông lấm tấm đỏ. Sự phát giác này làm tôi sợ hãi. Tôi đã bỏ quên nhiều thứ, ngày tháng đưa con nhỏ. Tôi đã quên thật hay đã cố quên tất cả những gì đã xảy ra, để tìm thấy lại những trật tự mới cho mình. Dù

thế nào thì hết thấy những điều đó cũng nhuộm một chút gì tàn nhẫn. Không ai tiếc một người đàn bà đã có với mình hai đứa con. Nhưng nếu đến người đàn bà đó mình cũng không yêu, thì tôi còn có thể yêu ai? Và trước đây tôi có quả thực yêu nàng và ngược lại? Mùa lá cũ đã rơi rụng hết bây giờ là những mùa lá mới. Mọi sự chỉ giản dị có như vậy sao?

Tôi gọi chị giúp việc bảo lấy thêm áo lạnh cho thằng nhỏ. Trong khi nói, tôi nhớ những sớm mai trời rét, hình dáng nàng co ro đứng rửa mặt trước chậu nước trong bồn thềm.

Thằng nhỏ thấy bố im lặng một lúc lâu không gất thêm lại chậu m nói :

- Đi học chẳng có gì thú cả sao bố bắt con đi học hoài vậy.
- Mà thi biết gì mà thú hay không,
- Bố.
- Hả.
- Con muốn nghỉ học một bữa. Bữa nay thôi. Mai con lại đi học. Con muốn nghỉ học. Bố muốn nghỉ làm. Chẳng ai muốn làm gì cả.
- Thôi con đừng có vờ vẩn. Mặc áo lạnh vào rồi sửa soạn đi.
- Thằng nhỏ phụng phịu muốn khóc.
- Chịu khó đi học buổi chiều được nghỉ bố cho đi chơi.
- Đi chơi đâu hả bố.
- Đi phố.
- Bố, con đau bụng quá.
- Mà chuyện môn vở vẹt.
- Bố cởi quần cho con đi cầu.
- Mau lên rồi đi học.

Khi thằng nhỏ vô nhà trong thì Lan tới. Nàng gõ cửa và sau đó tự mở cửa bước vào.

- Em phải tới sớm sợ anh đi mất.
- Hôm nay em được nghỉ làm sao?
- Em được nghỉ thường niên. Em có thể ở lại với anh một tuần.
- Thật không?
- Nàng ghé hôn trên môi tôi bảo :
- Anh không mừng sao?
- Em cứ ở nhà, anh đưa thằng nhỏ đi học rồi sẽ ghé sở và tìm cách về nhà sớm.
- Anh có thể cho chị Hai nghỉ việc một tuần. Em sẽ làm thay cho chị ấy.

Nàng tự tiện gọi chị Hai lên nói cho phép nghỉ, cho tiền, chị có thể về thăm nhà một tuần, đúng một tuần thôi nghe, lại lên trông nhà cho cậu.

Chị Hai nhìn tôi như muốn hỏi ý kiến. Tôi ra dấu ưng thuận cho chị. Chị Hai cảm ơn nói cảm ơn Lan và đi xuống nhà dưới sửa soạn quần áo

- Thằng nhỏ ở dưới nhà lên, tay cầm quần chạy lại bên bố bảo :
- Bố mặc vào cho con.
- Con không chào cô hả.

Thằng nhỏ khoanh tay cúi đầu chào. Lan lại gần xoa đầu thằng nhỏ nói :

— Ngoan lắm. Con chưa đi học à?

Thằng nhỏ nói :

— Đi bố.

Lan lại gần hôn tôi, bảo :

— Anh về sớm được không?

— Anh sẽ cố.

Tôi chở thằng nhỏ đến trường, ghé qua sở cáo ốm, xin phép về sớm. Lúc tôi về nhà, chị người làm đã đi khỏi, Lan đã thay quần áo mặc nhà. Lan đang ngồi ngả người trên chiếc ghế sa lông dài vận nhạc, nghe. Căn phòng vắng. Lan đóng cửa nên trông như trời còn tối. Lan giơ tay làm hiệu cho tôi lại gần. Tôi bước lại ngồi xuống bên nàng. Mọi việc gần như đã được nàng sửa soạn hết. Tôi chỉ việc thả mình vào cuộc. Da Lan thơm mềm mại, tuổi trẻ còn đầy trên ngực, chân tay nàng tròn trịa, dài. Tôi thay quần áo mặc nhà, nằm xuống bên nàng. Cuộn băng nhạc tiếp tục quay. Một bài hát cũ. Những ham muốn cũ đang được thắp lại. Lan với tay tắt chiếc máy. Những tiếng động đã im bật hẳn. Khi hai người buông nhau ra, cùng nằm ngửa nhìn trần nhà, tôi có cảm tưởng xa lạ như căn nhà không còn là nhà của tôi nữa. Nó trở thành một nơi nào khác.

Lan nói :

— Em phải nói dối nhà đi nghỉ trên Đà Lạt để đến đây.

— Thế hả.

— Em thấy anh có vẻ không vui, Tại sao vậy?

— Không. Không có gì hết. Anh vẫn mong em tới và ở lại.

— Nếu anh không muốn thì em về và đi Đà Lạt thật.

— Đừng nói bậy.

— Nghỉ một lát anh đưa em đi mua đồ về làm thức ăn.

— Em cứ ở nhà, để anh mua đồ làm sẵn về cũng được.

— Hôm nay cứ tạm ăn như thế. Máy giờ anh đi đón thằng nhỏ.

— Mười một giờ.

Mười một giờ tôi tới trường đón thằng nhỏ. Nhưng cô giáo đã cho biết mẹ nó đã đến xin phép cho nó về trước. Bữa nay thứ bảy. Mai nó được nghỉ học. Chắc mẹ nó muốn giữ nó ở nhà một ngày. Trong căn nhà đang ở đó có lẽ, nàng cũng đang chờ một người đàn ông khác, như Lan đang chờ tôi. Chỉ có những đứa con nhỏ bị tha đi, tha lại. Tôi sẽ có một ngày tự do với Lan trước khi thằng nhỏ trở về. Nàng cũng có bao nhiêu ngày tự do khác với một kẻ nào khác.

Tôi trở về nhà một mình. Trời nắng và đường đông nghẹt xe cộ. Lúc xuống xe tôi nôn nao khó chịu.

Lan mở cửa cho tôi.

Nàng hỏi.

— Anh sao thế? Con đâu?

Tôi nói :

— Nó về nhà mẹ nó.

Con đâu? Tôi muốn hôn lên môi Lan đồng thời muốn khóc khi nàng nói vậy.

THU THỦY (Vũng Tàu)

Khi hai đứa giận nhau (đều là dân kíp tóc), làm thế nào hẳn đừng ghét khi thấy mọi thái độ của mình hở chị ?

Còn ghét, còn giận là còn thương, còn nghĩ đến nhau em ạ. Không giận, không ghét, không thương mà chỉ đứng đưng, điều ấy mới đáng buồn hơn. Theo chị em nên mua tập Thơ Hồng của Từ Kế Tường, để lên trên vài cục ô mai, xong khều nhẹ hẳn một cái và mỉm cười, chị tin kết quả sẽ khả quan như ý. Rất mến.

BẢO HUY (Đ.N)

Hắn và em thương nhau, nhưng hẳn đoạn tuyệt với em vì nghe lời bạn bè nói xấu về em. Em còn thương hẳn muốn nối lại, có nên không ? Khi thương nhau có nên tự ái không ?

Nếu thật sự thương yêu nhau, không nên tự ái. Đôi khi còn phải hy sinh cho nhau nữa là khác. Em nên viết thư (vì gặp nhau rất khó nói, có thể còn tự ái nữa.) cho hẳn kể hẳn nghe tất cả sự thật. Nếu thật sự hẳn lo luôn chỉ vì nghe lời dèm pha vô

có thì em hãy xét lại tư cách hẳn có đủ để em yêu không.
NGUYỄN THỊ KIM HẠNH (?)

Hạnh chán ngấy cuộc sống đời đặng hàng ngày. Ăn, ngủ học. Học để làm gì, Sống để làm gì hở Ngọc. Nếu Hạnh là con trai thì Hạnh đã đi hoang. Có lẽ một lúc nào đó Hạnh sẽ tự tử mất. Đề tìm một sự thoải mái mới mẻ.

Ai bảo Hạnh chết đi sẽ tìm được sự thoải mái mới mẻ. Không Tử còn nói «việc sống chưa biết hết làm sao biết việc lúc chết» Vậy thì tự tử không phải là cách giải quyết, nếu không nói là không giải quyết được gì cả. Và còn làm khổ thêm cho gia đình nữa. Còn đi hoang cũng chẳng hơn gì đâu. Hạnh tưởng đi hoang sướng lắm sao. Hạnh có đọc Điều Ru Nước Mắt của Duyên Anh chưa ? Một gia đình đổ vỡ như gia đình của Trần Đại đã khiến Trần Đại đi đến con đường Du Đãng (Du đãng theo đúng nghĩa của nó). Thế mà đến một lúc nào đó tiếng gọi êm ái của gia đình đã khiến Trần Đại trở về, leo trèo vào nhà để bị điện giật chết. Chị kể em nghe chuyện trên đề em thấy rằng đi hoang không sướng đâu. Không đâu bằng không khí gia đình. Và dĩ nhiên cái gì đều đặn hàng ngày cũng đâm ra nhàm chán, chỉ tùy ở mình có biết hưởng đời sống của mình đến một cái gì đó để cho đời sống thêm ý nghĩa. Học để tìm cho mình một hướng đi, một lối sống giúp cho đời sống thêm ý nghĩa. Tại sao không nghĩ đến quá khứ, hiện tại là những cái có thật, đang có. Hãy nghĩ về nó. Hãy yêu thích nó, đời sẽ đẹp. Đừng lo nhiều về tương lai quá. Đừng quan trọng hóa. Hãy cho nó một mức bình thường trong đời sống. Và như thế em sẽ thấy thoải mái. Em đồng ý ?

HÙNG (Qui Nhơn)

Em sinh năm 1953 mới đậu tú tài năm nay, đáng lý ra em phải theo đại học, nhưng vì gia đình em nghèo quá và đông em (5 đứa) thành em phải vào sư phạm Qui nhơn để thề mau kiếm tiền giúp đỡ gia đình nhưng sao trong lòng em vẫn không yên khi nghĩ đến chúng bạn đang lựa tuổi em vào Sài Gòn học Đại học. Nhiều lúc em muốn bỏ Sư Phạm vào Sài Gòn tự kiếm tiền học. Em đang phân vân. Chị giúp ý kiến em.

Theo chị, em nên giữ con đường đang đi. Em còn trẻ mà biết lo gia đình như vậy chị rất đồng ý. Nói với em là vào Sài Gòn học Đại học là hơn học. Sư Phạm. Em nghĩ rồi. Ở xứ mình còn có thành kiến, chia ra Giáo sư, Giáo viên. Chứ các xứ văn minh thì những người dạy mẫu giáo, tiểu học mới quan trọng. Dĩ nhiên, vì các lớp này mới được sự quan trọng của con đường học vấn. Bước đầu bao giờ cũng quan trọng. Và lại nếu em có ý cầu học thì trong khi học ở Sư Phạm em có thể đi danh học thêm ở Luật, văn khoa thì hạn ! Em đừng có quan niệm hẹp hòi mà mặc cảm sẽ là giáo viên. Nếu cũng nghĩ như em hết thì ai sẽ dạy mẫu giáo và làm sao em học đến hết trung học ! Chị cũng nghe thông phanh là Hạ viện đang đưa ra một dự luật về giáo dục, trong đó có việc xóa bỏ các danh từ ngăn cách như giáo sư, giáo viên mà sẽ thay bằng một chữ duy nhất là GIÁO CHỨC. Chúng ta hãy hoan hô dự luật này và mong dự luật sẽ được thông qua để cho nhà giáo có một qui chế bảo đảm đời sống vật chất vững vàng và nhà giáo mới có thì giờ phục vụ

giáo dục đặc lực chứ. Em đồng ý với chị không nào. Mong em vui. Đọc phần trả lời Nguyễn thị Kim Hạnh đi Em sẽ thấy. Chán đời như thế là cùng rồi chứ gì.

TRỊNH VŨ LIÊN TUYẾN (Hố Nai)

Chị Ngọc ơi, muốn làm thơ hay phải làm sao ?

Cho tới bây giờ và có lẽ mãi mãi về sau này không có một công thức nào để đánh giá một bài thơ hay. Như trong số 30 chị có trả lời 1 em hỏi về cách thưởng ngoạn nghệ thuật. Em đọc lại xem. Chị không biết làm thơ (nếu có chỉ là những câu thơ... thần tự chị viết và... chị đọc luôn thôi). Nên không biết cách chỉ em làm thơ hay. Nhưng theo Nguyễn Sa (trong bài phỏng vấn ở TN số 10) thì làm một bài thơ hay rất dễ (vì lúc đó giòng thơ nó tuôn trào ra ngoài viết, có thể nói là phụt xuất thần). Chỉ có làm thơ dở mới khó. Bởi phải nặn từng chữ từng câu như... đi cày. Và bài thơ như thế không thể hay được. Và lại đừng bao giờ bức ép chính mình. Làm được thì làm. Không được thì đừng tự làm khổ mình bằng cách nặn nọt như... đi cày. Thi hào Đức Maria Rainer Rilke, trong *thư gửi người thi sĩ trẻ tuổi* (bản dịch của Hoàng Thu Uyên do An Tiêm xuất bản) đã viết : « Nếu mình cảm thấy nếu không viết sẽ không sống được, hãy viết ». Nếu có viết, theo chị, thì hãy viết về những cái gì tầm thường nhất, rõ ràng nhất. Đừng cầu kỳ. Thơ Thanh Tâm Tuyên nếu đưa cho một người bình dân ít học thức đọc, Chị chắc chắn người ấy sẽ chẳng thấy gì hay ho cả. Và bài thơ hay hay không là tùy đối với người thưởng ngoạn. Đề tài đẹp đề đề đi vào thi ca muốn đời vẫn là tình yêu.

THƠ ĐÌNH HÙNG

một tiếng em

Từ già hoàng hôn trong mắt em
Ta đi tìm những phố không đèn
Gió mùa thu sớm bao dư vị
Của chút hương thầm kia mới quen
Cùng bóng hàng cây gập giữa đường
Ân cần tới đến ngõ tình thương
Bao nhiêu hoài bão, bao hy vọng
Nói hết cho lòng nhẹ mỗi vương

Rồi đây trên những lối đi này
Ta sẽ cùng ai tay nắm tay
Nhịp bước năm cung đàn ảo tưởng
Buồng chìm tâm sự nửa đêm nay
Từng bước trời cùng trăng viễn khơi
Thấu đêm, chưa hiểu miệng ai cười
Nụ cười gửi tự thiên thu lại
Tiền kiếp nào xưa, em hé môi

Dĩ vãng nào xanh như mắt em
Chao ôi màu tóc rợn từng đêm
Hàng mi khuất các chìm sương phủ
Vời vợi ngàn sao nhạt dáng xiêm
Kỷ niệm thơm từ năm ngón tay
Trắng lên từ nét gợn đôi mày
Bóng hoa huyền ảo nghiêng vàng
trán

Chưa ngát ân tình hương đã bay
Sóng biển nào nghe thấu nỗi niềm
Sóng đầu cồn khoẻ mắt thắm nghiêm
Lông ơi hoài vọng bao giờ nói
Thăm thẳm trùng dương một tiếng
«em»

Nhẹ bước chiêm bao tưởng lạc đường
Rung rung mùi phấn bỗng ngùi
thương

Sương đầm vật áo mong manh lệ
Sao rụng bay vào tóc dạ hương.

Tôi lánh trần ai, đi rất xa
Buáng kuảng sao lặn ánh trăng tà
Ngày mai hứa hẹn biring hương cỏ
Tôi sẽ say nằm ngủ dưới hoa.

truyện lòng

Em đến thăm tôi nắng đã chiều
Hai lòng nghe rõ ý điều hiu
Vàng thu sắp sửa làm thương nhớ
Lời nói ai trầm tiếng lịch liêu

Tôi hết thơ hoa, mộng bướm rồi
Bây giờ lòng kể chuyện lòng thôi
Bởi em mơ dáng sầu đôi chút
Tôi mới báng kuảng ngộ mấy lời

Em cũng im nghe câu chuyện lòng
Mắt buồn qua một thoáng mây trong
Nghe tới gọi ý vào thân mến
Em nghĩ làm sao để má hồng

Tôi kể chuyện vàng êm ái xưa
Có lời chân thực có lời thơ
Ý đem bát ngát hồn non nước
Đặt giữa lòng thương, em hiểu chưa

Tâm sự mong manh nói ít nhiều
Em nhìn, lơ đãng biết bao nhiêu
Chiều thu, nắng đọng hàng mi biếc
Tôi nghĩ trong lòng : Em cũng yêu.

truyện dài DUYÊN ANH

— Ừa.

Hai thằng bạn quay mặt ra ngõ, không biết con Liên tinh quái đã thức và rón rén tới cổng. Nó nhẹ nhàng leo lên ngồi trên cây tre bắc ngang cái cổng làm như căn nhà nhỏ bé. Nó lặng thinh hóng chuyện.

— Này Khoa!

— Gì?

— Mày học giỏi thế nhưng mày đã biết đọc chuyện *Trên bến Búng** chưa?

— Chưa.

— Tao đọc rồi.

— Nói phét. Mày mới đánh vần thông thạo thôi.

— Con Liên kể cho tao nghe. Nó bảo bà lão chở thuyền ở bến Búng đục thuyền làm hai mươi thằng thực dân Pháp chết đuối.

Liên phá ra cười. Cả hai thằng cùng quay lại. Khoa ngỡ ngàng. Đường xấu hổ. Liên nheo mắt:

— «Cu» Đường là cu Cuội.. Liên kể chuyện *Trên bến Búng* cho «cu» Đường nghe bao giờ? Người ta mới hứa kể đã khoe.

Đường cười trừ. Liên trách Khoa.

* Trên bến Búng, một truyện vira của Hoàng Công Khanh. đề cao lòng yêu nước của một bà lão.

— «Cu» Khoa cũng là cu Cuội. Bão sang ăn khoai nướng không sang bắt tội kiến ăn no nê.

Khoa móc trong túi ra gói lạc rang :

— Khoa đền tội nhé !

Liên hỏi :

— Cái gì đó ?

Khoa đáp :

— Lạc rang.

Liên cầm ngay gói lạc, liến thoắng :

— Lạc rang à ? Liên thích lắm.

Con bé bóc gói lạc, nhón một hạt, còn bao nhiêu đổ vào túi áo mình. Nó vê vỏ, tách hạt lạc làm đôi. Một nửa, Liên thấy vô miệng, nhai ròn. Một nửa nó đặt giữa giữa lòng bàn tay, chỉ cái chấm nhỏ trên đầu hạt lạc :

— «Cu» Khoa biết không ?

— Biết.

— Nói xem nào.

— Trúng được gì ?

— Muốn gì được nấy.

— Muốn hai điều thôi.

— Ừ.

— Điều thứ nhất, cấm gọi Khoa là «cu» Khoa.

— Còn điều thứ hai ?

— Sẽ nói sau.

— Vây chấm nhỏ trên đầu nửa hạt là gì ?

— Ông cụ ! Ông cụ bé tí ti. Tí ti ông cụ !

— Còn là gì nữa ?

— Ông lão. Một ly ông lão, một ly ông cụ...

Liên cười :

— Ăn lạc rang, khoai nhất là nhắm ông cụ bằng răng cửa. Khoa nói :

— Liên thua cuộc rồi.

Liên nhìn Khoa, nhắm nhẩn :

— Thế à, «cu» Khoa ?

Khoa nhắc :

— Cấm gọi «cu» Khoa.

Liên nheo mắt :

— Ờ nhỉ, Liên quên. Điều thứ hai ra sao hở, Khoa ?

Khoa hơi bối rối. Nó sợ *nhỡ ầu* lắm. Ở đây, bị Liên cho *nhỡ ầu* thì làm gì có *ó tổ ray* mà đi ? Khoa không đáp câu hỏi của Liên. Nó ngó Đường :

— «Cu» Đường đánh vần *cừ* ghê.

— Mà cũng học đòi «cái» Liên à ?

Liên dọa Đường :

— Hễ gọi «cái» Liên, không thêm dạy học nữa, cho mù chữ luôn.

Đường vênh mặt đáng yêu :

— Đây hết mù rồi.

Khoa lắc đầu :

— Mày hết mù nhưng còn chột. Mày chột chữ. Liên thích chí :

— «Cu» Đường chột chữ vẫn bị lợi bùn !

Đường cúi quá, chạy vào nhà. Khoa đang mong thế. Đều có *nhỡ ầu*, chỉ mình Khoa biết. Nó nói :

— Thôn mình đồng người mù chữ quá, Liên ạ !

Liên ỡm ờ :

— Thôn mình là thôn nào ?

— Thôn này.

— Liên tản cư mà. Dân tản cư mà...

— Tản cư về đây thì đây là thôn mình.

— Rồi sao ?

— Khoa định mở lớp Bình Dân Học Vụ tối thi đua với thằng Huệ, Liên đến dạy với Khoa nhé !

— Dạy i tờ ?

— Ừ

— Làm cô giáo ?

— Ừ

— Được gì ?

— Mỗi tối một gói lạc rang.

— Giúp Khoa thôi, hở ?

— Giúp nhiều người.

— Nhưng Liên không gia nhập thiếu nữ đâu. Liên ở đây chờ về Hà Nội.

— Càng tốt. Khoa không thích Liên gia nhập thiếu nữ.

— Tại sao ?

Khoa muốn trả lời tại vì Khoa không thích Liên quen với thằng nào ngoài «cu» Đường nhà quê và Khoa. Khổ nỗi là Khoa ngật ngưỡng, *chẳng thể* nói một câu ngon ơ như sáo chó. Nó đưa ngón tay cái lên miệng, cắn móng :

— Liên bằng lòng chứ Liên ?

Liên hỏi :

— Dạy tối, về khuya Liên sợ ma. Khoa dẫn Liên về cơ.

Khoa lặng thinh giây lát cho niềm sung sướng thấm vào tâm hồn nó. Đôi mắt Khoa long lanh. Và đôi mắt ấy nhìn Liên. Bỗng dưng, sự láu lỉnh, vẻ hóm hỉnh của Liên trốn đâu mất. Con bé cúi đầu, vắn về mép áo. Khoa nói nhỏ, thật nhỏ :

— Khoa sẽ dẫn Liên về.

Tiếng nói của Khoa chìm biển. Chỉ còn nghe rõ tiếng hát tuyệt diệu của con chích chòe trên cành soan gần đó. Và tiếng gió lượn qua bụi tre. Và tiếng nắng nhảy múa làm rung rinh những chiếc lá không muốn úa vàng.

Nhi-đồng thôn dưới nhất định ăn tết bằng bộ trống đồng. Làng nào trong huyện Thư Tri cũng có trống đồng. Chỉ làng Trường-An nghèo mạt, hai năm cách-mạng thành công, nhi đồng vẫn thêm ước một bộ trống đồng. Tiền nguyệt liễm, tiền mót lúa, hội cá chưa đủ mua. Anh Lý đã sang Đổng Năm hỏi giá trống đồng. Anh bảo còn thiếu năm trăm nữa. Nhi-đồng thôn trên về hét các cuộc thi đua nên không hy-vọng được giữ trống đồng, thành thử, chúng nó lười kiếm tiền gây quỹ. Khoa đã hứa với Đường sẽ cho Đường đánh trống con. Đường rất thích trống đồng, Khoa thích nào kém. Đêm đêm thức giặc, nghe tiếng trống đồng từ Đổng Đức, Thọ-bi, Bình-An, Đại-Đổng vọng sang, vọng tới, Khoa nôn nao vô cùng. Thời-đại của Khoa là thời-đại của trống đồng thổi thúc, giục dã. Thiếu nó kể như mất quá nửa niềm vui.

Khoa đã dẫn nhi đồng Trường-An đi dự đại-hội thiếu-nhi xã. Nó thấy tủi thân khi bọn thằng Đường nhìn trống đồng của nhi-đồng làng khác, thêm rõ rãi. Và Khoa quyết thực hiện mộng đánh trống đồng cho nó, cho thằng Đường, cho nhi-đồng Trường An. Bởi thế, bọn nhi-đồng thôn dưới mới say mê tát ngòi bắt cá theo lệnh của Khoa đòi cá lấy trống đồng. Trời lạnh, nhi-đồng nhẩy xuống ngòi móc bùn be bờ chắn ngang từng khúc ngòi. Chúng thay phiên nhau tát nước. Gàu không đủ, lấy gáo múc nước. Những bàn tay nhỏ con muốn làm nghiêng khúc ngòi cho nước hắt đi chỗ khác. Chẳng mấy chốc khúc ngòi cạn nước, chỉ còn bùn và tôm cá lộn nhộn. Ở một cái hang dưới bụi cây rậm, con nhà Vĩ trườn mình chui vào. Cái hang sâu, nuốt quá nửa thân hình Vĩ. Nó là rái cá. Vĩ là Yết-Kiều. Nó nín thở tài tình. Nó cầm đoạn mây dầy gai thọc sâu trong hang. Một lúc lâu, nó trườn lui ra, mặt mũi đầu tóc bê bết bùn. Nó cười. Hàm răng trắng ớn. Trông nó giống hệt Tây đen bán vải. Vĩ khoe nhặng xi ngầu :

— Nhiều lắm.

Vĩ đưa tay vuốt mặt đầy bùn :

— Mới động khế, bọn cá trê đã ọ ẹ... đầu hàng !

Nó giục :

— Thằng Đường đem cái rô sẽ lại đây. Tao bắt sống thực dân cá trê mừng tuổi bác Hồ.

Đường gân cổ :

— Mua trống đồng đã. Còn thừa tiền mới mừng tuổi bác Hồ !

Vĩ lại chui vào hang cá trê. Mỗi lần nó trườn ra là mỗi lần một con cá trê trong tay nó. Vĩ bắt cá trê rất giỏi. Ngành cá trê không tài nào đâm thủng tay nó, dù cá trê đóng quân mãi tận chiến phu hang hốc. Những thằng khác đã bắt tới con cá rô cuối cùng. Chúng nó qua tát khúc ngòi gần đó. Vĩ và Đường «phụ trách» hang cá trê. Khoa đứng trên bờ hô hoán và vui mừng. Khoa biết nó không thể giỏi bằng những đứa trẻ ở nhà quê. Cả Vũ, Côn Luyện, Lộc nữa. Những đứa trẻ ở thành phố được mỗi nước khôn vật. Thả

chúng về quê, chúng sẽ chẳng làm được gì ngoài việc dùng cái tài khôn vật của mình mà chỉ huy, ra lệnh. Khoa phục Vĩ sát đất. Nó tính sẽ để Vĩ ôm trống cái.

Khoa đánh trống đồng từ ngày còn ở thị xã. Nó quen vài ông lính khố xanh trong đội trống đồng kèn bú rich. Mấy ông này dạy Khoa đánh đủ các nhịp. Khoa đã truyền nghề cho nhi đồng thôn dưới. Nó bắt hai thằng đeo thúng úp mặt thúng xuống, dùng quân khàng làm dùi đánh vào đít thúng. Một thằng lấy hai cái vung nồi đồng làm chũm chọe. Khoa bảo tập quen tay, khi có trống thật là đánh liền, không bờ ngõ. Nhi đồng thôn dưới thay phiên nhau tập đánh trống đồng giả kêu lệt bệt. Trống giả sẽ thành trống thật như súng gỗ sẽ thành súng thật bắn tan giặc Pháp. Chỉ cần tin tưởng. Mà tin tưởng đã thừa, đã khiến những thằng nhãi con làm nghiêng cả con ngòi dài với nhiệt tình và lòng tự phụ.

— Khoa đâu ?

Vĩ gọi thoáng. Khoa đáp :

— Tao đây.

Vĩ dơ con cá trê to tướng, đen thui mà bụng vàng choè :

— Con trê chúa. Mày nhìn xem, đầu nó bạc phơ.

Khoa khích lệ Vĩ :

— Mày xứng đáng ôm cái trống cái.

Vĩ hớn hờ :

— Tao được ôm trống cái ? Hoan hô mày. Tiêu diệt gần hết đồn giặc cá trê rồi, Khoa ạ ! Đánh mạnh để trở về thủ đô.

Thủ đô của Vĩ, thủ đô không bao giờ Vĩ tới, chưa bao giờ Vĩ biết. Nhưng bây giờ Vĩ luôn luôn nhắc nhở. Có cái gì thật khác lạ của thời đại thằng Khoa. Cái gì ấy nó ngô nghê, ngớ ngẩn, buồn cười song rất chân thành. Khoa nhớ những ngày đi thả rọ cá rô, be bờ đơm đó bắt tép, thả ống lươn, đánh cá sông gây quỹ nhi đồng, có thằng cỡi trường tồng ngồng, vác cái dậm vôi nhẩy xuống nước hô to : *Đánh dậm là yêu nước !* Những thằng khác hô theo : *Đánh mạnh để trở về thủ đô !* Yêu nước, động từ này học dầy lớp vở thiêng liêng. Và không ai có thể phì cười. Tản cư là yêu nước. Đi học là yêu nước. Tăng gia sản xuất là yêu nước. Đóng thuế là yêu nước. Giết chuột là yêu nước. Hốt phân là yêu nước ! Không một công việc gì, dù hèn mọn đến đâu, là không thể hiện lòng yêu nước. Mấy năm chưa có những khẩu hiệu yêu nước, giết chuột là cái lệ làng đặt ra và mỗi người chỉ góp đủ số đuôi chuột làng bắt nộp. Nhà giàu bỏ tiền mua đuôi chuột. Nay đã khác. Giết chuột là yêu nước. Nên cả làng thi đua bắt chuột. Chuột phá hại mùa màng, **chuột** nguy hiểm hơn giặc Pháp. Toàn dân bắt chuột. Khói hun ồ chuột bốc mù mịt khắp cánh đồng. Ai nộp nhiều đuôi chuột, người ấy yêu nước nhiều. Mà ai cũng thích yêu nước nhiều khiến chuột bị tiêu diệt hết.

— Nay Khoa !

— Cái gì ?

(Còn nữa)

ngày về

NGUYỄN ĐÔNG THẠCH

Bây giờ đề nghị chú Vĩnh kể chuyện linh nghe.

— Ai nghe ?

— Thì cháu và mấy đứa.

— Ở thì phải có chủ từ, chú ghét ai nói trống, nói trống là người lớn

— Cháu cũng người lớn !

— Nhón hết gót cũng chưa đụng tới cảm, bày đặt !

— Lớn hơn năm ngoài.

— À dĩ nhiên, cháu chỉ lớn hơn cháu.

— Nhưng tại chú không nhìn thấy.

— Thấy ai ?

— Rõ chú giả đồ !

Phượng phụng phịu ngồi yên, Vĩnh nhìn thấy đôi môi cô bé vầu ra lúc lắc nhẹ tóc mai vòng lên má, như một nét thủy mặc trên giấy tàu.

— Đã nói là nói phải có câu, cứ hết thiếu chủ từ lại thiếu túc từ.

Phượng xi một tiếng dài :

— Khó hơn cô giáo. Phượng xoay lưng đi, tóc đã dài đến nửa lưng phủ lên tấm áo xanh mỏng lấm tấm hoa vàng nhạt, rõ ràng con bé đã lớn. Không kể thì thôi, Phượng không thèm nghe nữa.

— Nhưng kể gì đây, có gì đâu mà kể.

— Dấu hoai ! Chị Khánh nói mỗi lần chú đi công tác vui lắm.

— Chị Khánh xạo, này nhé ngày đầu còn nhìn thấy nhà cửa, cây cối sau đó chỉ còn mây nước trời và sóng. Và những ngọn sóng to như cái nhà

lúc lặn xuống lúc nhồi lên, chiếc tàu dù to mấy cũng theo đó mà lặn hụp

— Vui nhỉ.

— Ở vui lắm, vui đến thót bụng, mỗi khi tàu hụp xuống tất cả com canh tranh nhau chạy hết ra «pô» ra sàn. Rồi hết.

— Chú kể như thủ phạm trước ông cò, thiếu đầu, thiếu đuôi. Nhát gừng.

— Tác giả không giữ tác quyền quý vị cứ tự ý thêm vào cho ly kỳ.

Bốn cái miệng điều mở lớn, nụ cười kéo tít đôi mắt. Những đứa trẻ chóng lớn như thổi, mới hôm nào đây thôi con bé Phượng còn đạp chiếc xe nhỏ xíu chạy vòng quanh sân, miệng kêu bí bo giả giọng còi xe đồ, thằng cu Anh còn ngồi trong thau nước mỗi chiều hai tay đập lia xuống mặt nước tung tóe. Nay thì khác hết. Vì một cái chúng lớn lên lúc nào không hay. Vĩnh như một gã phù thủy mở mắt sau câu niệm chú.

— Chị Khánh đâu Phượng ?

— Chị vừa mới đâu đó, nói chú đợi một chút xíu.

Vĩnh chằm thnoch hút, những đứa trẻ kéo hết ra ngoài sân dưới bóng một tàng cây lớn đang bắt đầu một trò chơi mới. Phượng ngồi đối diện, tay măng những ngọn tóc nhỏ bỏ xuống vai khuôn mặt trắng hồng má tay, đôi lông mày xanh mượt kéo một đường mềm mại trên vàng trán phẳng, một ít lông măng mọc trên má trong suốt thánh thiện. Phượng mặc áo len đỏ, cánh tay và quanh cổ có viền một đường chỉ trắng, một quả tim nhỏ trên ngực trái, phía dưới một vài cánh hoa ti xiú cánh nhỏ quăn quít vui mắt. Ở Phượng mọi thứ đều trong sáng thanh thoát, như một buổi sáng sau cơn mưa. Cô bé đang nắm trong tay một sợi chỉ mong manh nhất giới hạn giữa tuổi thơ và địa ngục mà không hay, trái bóng đỏ đang trên đường bay cao đến vùng hủy diệt. Rồi đây Phượng sẽ bị đốt cháy bằng một thứ lửa tàn bạo nhất Phượng biết không.

Trời sáng và lạnh hơn, không khí mù hơi nước hòa lẫn sương, Phượng ngồi xây lưng ra cửa sổ ánh sáng viền quanh người nhìn thấy những sợi len thừa lác lư phơ phất. Ngoài đường một chiếc xe lam vừa chạy qua tiếng động chói tai dai dẳng. Cô bé lắc khẽ mái tóc :

— Sao chú không mặc áo len ?

— Đầu đã lạnh ?

Phượng vuốt nhẹ hai tay lên đùi :

— Cháu đã thấy lạnh rồi.

— Vậy mà chú trông Phượng mặc cho đẹp thành phố !

— Xi ! Cứ chọc hoai, dễ ghét.

Phượng vùng vằng, nhàn mặt, Vĩnh cười. Khánh đi đâu về, áo dài nhiều màu vui mắt, nàng cười lúc nhìn thấy Vĩnh. Anh đợi có lâu không, Vĩnh trả lời cũng vừa mới đến. Xe anh đâu. Đi bộ. Nàng đi thẳng vào trong. Anh đợi Khánh. Một chút.

Khánh là một dĩ vãng, dĩ vãng có những ngày mùa thu lá vàng và những ngày tháng mười nắng mưa bất chợt trở về trên bến sông có một đôi trai gái chuyện vãn từng chiều. Con sông hiền hòa có nhiều bóng lá và những

lượng cát giữa giòng Vĩnh thuộc lòng từng đoạn một. Khánh học thua Vĩnh hai lớp, hình ảnh đầu tiên và chắc chắn nhất ghi trong trí nhớ là một cô bé tóc dài tay vắn trong vạt áo, tay ôm cặp đi về ngang nhà mỗi ngày. Vĩnh yêu mến hình ảnh đó và tìm cách nhìn trộm mỗi ngày. Bóng dáng cô bé học trò đó như một chất keo dính chắc trong đầu một cách dai dẳng, nó có khả năng gợi nhớ những giờ tan trường, gây nên một thúc giục dịu dàng biến Vĩnh thành tên gác cổng nhà cần mẫn và chăm chỉ nhất thành phố. Sau này khi nhắc đến hình ảnh đầu tiên Khánh vẫn thường đùa gọi Vĩnh là người cảnh sát thân tín trên đoạn đường từ nhà đến trường của nàng.

— Em sang nhà một người bạn mượn quyển sách, anh về được bao lâu?

— Khoảng mười ngày.

— Anh đi đâu biệt tăm, thỉnh thoảng mới có lá thư. Thời gian qua anh ở đâu?

— Đi cùng khắp, không chỗ nào nhất định như anh đã nói trong mấy lá thư.

— Anh có nhận được tin Hạnh không.

— Thỉnh thoảng.

— Em cũng vậy, mấy lần gửi cho anh vẫn không nhận được, thời gian đó anh quên hết mọi người.

— Quên hết ngoại trừ Khánh.

— Anh cũng vẫn vậy, chẳng thay đổi bao nhiêu, anh về chắc má vui lắm.

— Anh chỉ ở khoảng mười ngày.

— Tối nay anh nên viết cho Hạnh một lá thư.

— Có lẽ vậy.

Vĩnh chậm thuốc hút, ngoài trời hình như sáng hơn. Dãy nhà bên kia hẻm có cánh cửa sổ nhìn ra mặt đường một người con gái chống cằm nhìn lên trời chăm chú theo dõi những cánh chim lượn thấp, dấu hiệu những cơn gió vẫn còn thổi qua thành phố, màu áo xám lẫn trong bóng mờ căn gác Vĩnh không đoán được vóc dáng như thế nào. Vĩnh hỏi:

— Bây giờ Khánh có bận gì không?

— Anh định rủ đi đâu.

— Quanh quanh vậy thôi.

Khánh nhăn mặt.

— Còn một lô bài chưa làm.

— Liều một lần xem sao.

Khánh cười không trả lời. Vĩnh đứng dậy:

— Có lẽ nên kéo cả Phượng theo nữa.

Phượng lắc đầu:

— Cháu không thèm, đi với chú uống toàn cà phê đen.

— Ở nhớ nghe, bữa khác đừng hòng vôi chú đi coi xiếc.

Hai người bước ra khỏi ngõ. Đường lỏm chỏm ồ gà, xe chạy vắng

(Xem tiếp trang 43)

4. NGƯỜI PHÓNG VIÊN CÔ ĐƠN VÀ NHỮNG THÀNH CÔNG NGOẠI LỆ

Tạo sao bị đào thải? Vô tuyến truyền thanh trực tiếp truyền thanh tất cả những cuộc họp báo quan trọng, những cuộc xuống đường tranh đấu, những buổi lễ trọng đại. Báo không thể nhanh hơn vô tuyến truyền thanh. Luôn luôn chậm, ít nhất, tám tiếng đồng hồ. Kỹ thuật tối tân thì vẫn chậm cả tiếng. Thính giả nghe hết những gì đã xảy ra bằng tiếng nói. Vô tuyến truyền hình trực tiếp truyền hình song song với vô tuyến truyền thanh. Khán giả nhìn hết những gì đã xảy ra bằng hình ảnh. Và cả tiếng nói nữa. Phóng viên tường thuật không có gì khác hơn, lạ hơn vô tuyến truyền thanh, truyền hình là thất bại. Độc giả sẽ so sánh. Một thí dụ nhỏ đó đáng để các bạn phóng viên trẻ lưu ý.

Điều làm tôi suy nghĩ giùm các bạn phóng viên ít tuổi đời và tuổi nghề hơn tôi là các bạn không được các hội đoàn báo chí ở đây thường xuyên tổ chức những lớp tu nghiệp, những buổi hội thảo về nghề báo. Chúng ta đã có Nghiệp đoàn ký giả Nam Việt, Nghiệp đoàn Ký giả Việt Nam, Hội viết báo chuyên nghiệp, Hội những người viết báo Việt Nam. Những nghiệp đoàn đã làm tôi thất vọng. Bởi nó không làm nổi một việc gì ngoại mục trừ những công việc mang nặng tính chất tương tế và... ái hữu. Những hội, chắc cũng khó đi xa hơn. Ngoài ra, chúng ta còn Nhóm bảo vệ danh dự và quyền hành nghề của Ký giả. Bảo vệ danh dự thì mới « đánh hội chợ » một anh kép cải lương nhưng lại quên bảo vệ danh dự của chính anh em mình khi

anh em mình bị một anh đạo diễn cóc nhái khiêu tố đến nỗi bị bêu riếu. Tôi không đồng ý lắm với Hội Đồng Báo Chí về những bản án trừng phạt, cảnh cáo Ký giả kịch trường mới đây. Giới bác sĩ từ bao nhiêu năm nay xảy ra bao nhiêu « xi căng đan », chưa hề thấy Y Sĩ Đoàn đăng báo lên án trừng phạt một đoàn viên nào. Họ đóng cửa cảnh cáo nhau. Nhưng Hội Đồng Báo Chí thì khác. Xử ngay. Cho cả anh đạo diễn cóc nhái thắng nhà báo. Cũng được đi. Rồi nó thành tiền lệ. Các dân biểu, nghị sĩ bị bôi bần kỹ nhất, nêu đích danh mà bôi bần và xuyên tạc, nếu cũng khiêu tố với Hội Đồng Báo Chí, tôi tin chắc nhiều báo, nhiều Ký giả bị bêu riếu trên báo do « án lệnh » của Hội Đồng Báo Chí. Và Hội Đồng Báo Chí chắc sẽ biến thành một tòa án. Tại sao người ta cứ thích xét xử nhau? Giá Hội Đồng Báo Chí, thay vì xét xử anh em nhà báo, mở lớp huấn luyện tác phong nhà báo thì đẹp hơn và đáng khích lệ hơn.

Tôi là một phóng viên mà suốt tám năm ròng rã không chịu gia nhập một hội đoàn, nghiệp đoàn báo chí nào ở đây cả. Tôi đã rời khỏi làng báo với nhiều tiếc nhớ. Đáng lẽ, tôi chả nên làm phiền các nghiệp đoàn báo chí và Hội Đồng Báo Chí. Song như ở *phần mở*, tôi đã nói, tôi sẽ viết về những gì làm cho mộng trở thành ký giả của tôi bị sụp đổ, vậy thì một trong những nguyên nhân làm tiêu tan mộng ký giả của tôi là tôi đã không được tu nghiệp, không được trau dồi nghề viết, không được các bậc đàn anh chỉ giáo nghệ thuật và kỹ thuật viết để khỏi bị rơi xuống hố thất bại. Giáo chức tu nghiệp hàng năm, hội thảo thường xuyên. Những người lãnh trách nhiệm hướng dẫn dư luận thì không chịu tu nghiệp, hội thảo trao đổi kinh nghiệm. Và chẳng ai chịu tổ chức những khóa tu nghiệp, hội thảo. Cho nên, đem kỹ luật ra mà xử nhau là chuyện quá vội vàng. Có những chuyện tréo căng ngổng đã xảy ra trước khi Hội Đồng Báo Chí ra đời. Chuyện thứ nhất : Dân biểu Trần Duy Tự gày cái « xi căng đan » buồn lịch khóa thân. Nhiều báo cứ đề dân biểu Phạm Duy Tuệ mà đả kích. Duy Tự gầy giống Duy Tuệ. Chuyện thứ hai : Bác sĩ Trần Văn Đệ, Viện trưởng Viện Đại Học Sài Gòn, một nhà giải phẫu lớn, một bậc thầy của nhiều bậc thầy Y khoa Việt nam, một nhà trí thức miền Nam nặng tuổi tác và uy tín, không hề mở phòng mạch bao giờ. Trong vụ chống đối bác sĩ chỉ đó, vài tờ báo làm giáo sư Trần Văn Đệ với bác sĩ Trần Đình Đệ, nguyên tổng trưởng Y tế, chủ nhân bệnh viện và bảo sanh viện máy chém (dành riêng cho nhà giàu) ở đường Công Lý, Sài Gòn và cứ lòi giáo sư Viện trưởng Trần Văn Đệ ra mà... mỉa mai, phỉ báng. Không có vụ khiêu tố nào. Vì hồi ấy chưa có Hội Đồng Báo Chí. Nếu có khiêu tố, bất quá chiếu Quy Chế Báo Chí, đăng bài thanh minh, cáo lỗi là hoà. Là nhà báo đã... hổ to, đã mất phần nào đó uy tín. Huống chi vụ anh đạo diễn cóc nhái, bản chất của anh ta đã cóc nhái, anh ta khiêu tố lại thắng ký giả kịch trường thì tôi lấy làm một sự lo ngại chung cho danh dự ký giả một khi, thừa thắng xông lên, ai cũng có quyền khiêu tố báo chí và ký giả. Bởi vì, hễ khiêu tố là thắng.

Vụ án Đặng Sĩ làm nhật báo *Xây Dựng* nổi tiếng. Đầu Đặng Sĩ không rơi thì kể như *Xây Dựng* đã thắng. Vụ án này ngoài thành công tinh thần còn đem

về sự thành công vật chất đáng kể cho. *Xây Dựng*. Người công giáo tin tưởng vào tiếng nói đại diện của họ. Tôi cũng được... nổi tiếng lây! Tôi không thể quên cái bắt tay của Đặng Sĩ. Đứng trên vành móng ngựa bèn phải phòng xử. khuôn mặt bình tĩnh, Đặng Sĩ cúi xuống bắt chặt tay tôi, giọng nói chìm trong cảm xúc :

— Tôi theo rồi *Xây Dựng* mỗi ngày. Tôi cảm ơn anh. Nhờ anh gửi lời cảm ơn của tôi tới Cha chủ nhiệm.

Thú thật, tôi chả có lấy một ly ông lão « công đức » nào trong vụ án Đặng Sĩ ngoài công việc ghi chép... những lời nói. Và những lời nói không còn trung thực khi ông Tường Anh (bút hiệu của linh mục Nguyễn Quang Lãm) viết thành bài tường thuật, phê bình với lập trường *Xây Dựng*. Tôi học được một điều : Với những nhật báo, tuần báo của đảng phái, đoàn thể không có vô tư trong sự thông tin, nghị luận. Chỉ có sự chủ quan, và xuyên tạc nếu cần, cho sự thắng lợi đấu tranh của đảng mình, đoàn thể mình. Vụ án Đặng Sĩ còn mang tới cho nhật báo *Xây Dựng* một đe dọa. Tòa soạn bị vây phá. Chiếc xe chở giấy volkswagen của cụ Mai Văn Hàm cho mượn bị đốt cháy. Hôm đó, rất hên cho tôi. Thường lệ, tôi tới tòa soạn 3 giờ. Ngủ muộn, tới chậm 15 phút. Nếu không tới chậm, chiếc xe Dauphine EB 8918 của tôi đậu cạnh chiếc Volkswagen của tòa báo đã bị tiêu ma. Và tôi sẽ cảm thù ghê lắm!

Sau vụ Đặng Sĩ là vụ đồng bào di cư Nùng bị Tây đồn điền Long Khánh cày nát nguồn sống. Đồng bào di cư Nùng được chính phủ chỉ định nơi định cư. Tây đồn điền cao su đã đồng ý cho đồng bào khai thác khoảng đất chớ chê mèo chạy. Mấy năm trời đổ mồ hôi và máu khai quang rừng rậm thành nương đồi, đồng bào Nùng trồng sắn (khoai mì) chưa kịp hưởng thụ thì Tây đồn điền đã tung tiền mua phép. Đồng bào Nùng kéo nhau hầu tòa án Biên Hòa. Đồng bào thua Tây thắng. Có án lệnh đuổi đồng bào đảng hoàng. Đại diện đồng bào lên Sài Gòn cầu cứu nhật báo *Xây Dựng*. Tôi được cử đi Long Khánh. Tận mắt tôi thấy máy cày ủi nát niềm hy vọng của đồng bào. Sắn đem về chất đống và rơi đầy quốc lộ. Tôi ngồi chờ ông thừa phát lại. Ông này tới với ông Tây cà lơ trên chiếc Citroen 2 ngựa. Mặt ông ta vành vang và bung ra thuốc phiện. Tôi chạy tới, lễ phép hỏi :

— Thưa ông, tôi là phóng viên nhật báo *Xây Dựng* được mời lên đây quan sát vụ Tây đồn điền cày nát nương sắn của đồng bào Nùng. Nghe nói đã có án lệnh của tòa Biên Hòa. Ông làm ơn cho tôi coi qua án lệnh rồi về. Vì đã có án lệnh, tôi không thể viết được gì để tranh đấu nữa.

Ông thừa phát lại dờ trò bang bạnh :

— Anh là cái gì mà đòi xem án lệnh? Đưa coi thẻ nhà báo.

Tôi hơi câu :

— Ông là cái gì mà đòi xem thẻ nhà báo. Tôi nói năng lịch sự vì tôi biết luật lệ. Ông không cho xem án lệnh thì thôi.

Ông ta nói tiếng Tây với chủ Tây, đại ý, mỉa mai tụi báo A na mít. Tôi cười :

BẠN EM LÀ CỤM MÂY TÍM CHIỀU NÀO CŨNG HIỆN RA ở cuối biển và trôi lặn về phía nhà em. Cụm mây tím ấy lúc nào cũng bơ vơ, cũng thật buồn, buồn như đôi mắt của bạn em lúc hoàng hôn. Đôi mắt mang màu chiều, dâng lên nỗi nhớ nào vời vợi. Đôi mắt ấy buồn lắm, khi hàng mi khể buông xuống là những giọt nước mắt lăn dài trên má. Những giọt nước mắt không duyên có ấy thường rơi vào giữa giờ học buồn hiu đã dẹt nên tình thương hai đứa. Em vẫn thường bảo đùa :

«Mắt mày là một dòng sông

Thuyền ta bơi lội trong lòng mắt mày»

Bạn em đã cấu em một cái thật đau, miệng cười cười nhưng ô kia đôi mắt như tối hẳn lại và vương vương một chút sương khói buổi chiều. Ôi chao đôi mắt ấy lại sắp làm nũng rồi không hiểu sao cô bé lại hay khóc như vậy. Em hay nghĩ vẩn-vơ... hình như tất cả nét buồn của biển mênh mông khi chiều xuống đã đọng lại trên đôi mắt dễ thương kia ; và rèm mi dài là răng phi lao đã giữ gió chiều để rồi gió buồn quá rơi xuống thành những giọt sầu thánh thót. Ô ! Không biết những ý tưởng ngộ nghĩnh ấy có làm bạn em hờn không. Thôi đừng giận em nha cô bạn rất thương của em !

Em vẫn trân trọng gìn giữ tình thương hai đứa. Những tờ thư «thông điệp hòa bình» của những ngày không hôn dỗi nữa nhưng vẫn còn mắc cỡ không dám nhìn nhau được em cất kỹ trong ngăn kéo. Những lúc buồn quá không thích học bài lại dở ra xem, rồi không biết giọt nước mắt nào vô tình đọng lại trên mi. (Em lại bắt chước cô bạn nhỏ của em rồi !!)

Em còn thương cụm mây tím ấy đến muôn đời để mây không còn bơ vơ, để đôi mắt của mây hết những buồn. Lá dương sần trường vẫn còn xanh phải không mây? Nguyên cầu cho lá xanh mãi như tên hai đứa mình chẳng bao giờ phai trong cuốn lưu bút mây nhẹ ! Gió đêm lạnh ghé mây ạ, làm em nhớ những chiều hai đứa lên sân thượng nhìn về biển và mây chỉ em xem sơi mây tím bơ vơ dễ thương ơi là dễ thương. Và cũng từ đó em yêu mây chiều màu tím. Thế là mây hết bơ vơ rồi đấy nhé. Có chăng là em hoài hoài làm chủ nai con lạc bầy ngơ ngác nhìn mây xa tít trên kia. Vì ngày mai em xa mây rồi còn gì. Xa cả thành phố biển của tụi mình. Em hết còn dịp đi ngang con đường Nguyễn Trãi để ngắm cô bé mộng mơ trên sân thượng. Buồn ghé mây ạ.

Mai mây về gom hết những tờ thư năm xưa cùng râu cườm tím và những đóa hồng bạch ngày nào làm chất men cho tình thương tụi mình thật nồng thật cay mà nhẹ. Hẹn ngày nào đó em về, hai đứa cùng nhấp rượu mây ủ ngày xưa rồi say mềm trong tiếng thì thầm... ngày ấy chúng mình thương nhau... mây ơi, mây ơi...

NAI VÀNG

BUỔI CHIỀU, TRỜI GIĂNG TRONG KHÔNG GIAN MÀN mưa thoang thoang lay bay. Một nỗi đồng vọng mơ hồ cũng rung rung đan thông trong D. màn tơ lưới ngậm ngùi, khi tiếng keng vang leng keng gọi học trò vào lớp. « Cuộc tình lên cao vút, như chim mỗi cánh rời, như chim xa lia bầy, như chim xa lia trời, như chim bỏ đường bay... » D. nhìn rất nhanh những ngón tay mình đang kết trong nhau, và ngược trông lên những ngọn dương mềm lả ngả nghiêng dưới trời khói hương run run dây mưa, thăm thăm lời gió. *Em đã phả thơ, em đã dệt mơ cho cảm ý thoảng thành tình chân huyền mộng. Sống với ý giới bằng cảm xúc đạt dào, rung động ngọt ngào vô cùng vô đích, để ngỡ ngàng xa xót biết bao nhiêu, khi màn mơ đã thần thờ rơi xuống bởi vụng về đạt dột của mình, bởi thành kiến trung tâm của người. (Ôi, câu nói của thiên tài A. Einstein em vẫn còn ghi nhớ : triste de notre temps, où il est difficile de briser le préjugé comme un atome. Ghi nhớ và thấm thía biết bao.)*

Chẳng rõ tự bao giờ, D. có thói quen ngược lên nhìn ngọn cây cao. Hành vi mang ý nghĩa của lời nguyện thắm, hướng thượng. D. sẽ hướng thượng, D. sẽ tìm chân lý tuyệt đối hoài hoài, dẫu sẽ không bao giờ đạt được hay sẽ niu nắm được chân lý trong tay và ngó ngần chán chường, bởi những điều có được — dù là chân lý tuyệt đối — sẽ tự xóa mờ hào quang rực rỡ và tự phát sinh những ngộ nghê lỗ bịch não nề.

Ồ, phải chăng tâm trạng con người lúc đạt đến tuyệt đỉnh một sự vật là tâm trạng của đứa bé bắt được đom đóm? Mè man tìm kiếm rình rập nao nức để túm cho được hạt kim cương bay, bắt được trong tay rồi thì viên kim cương lấp lánh sáng vô cùng quuyến dụ kia chỉ là một sinh vật xấu xí và bé nhỏ. Ôi D., đừng hứa hẹn với lòng mình, với hồn mình chi hết. Bởi lòng đã thâm sâu thăm tối như rừng, bởi hồn đã ngẩn ngơ lạc lõng thênh thênh như mây. D. nghe, thôi đừng suy ưu phân vân chi nữa với cảm xúc thoảng. Bởi tình đã là sóng biển, khi lắng lặng êm đềm, khi cuồn cuộn tóe tung. Mà, với tình cảm nhận, D. chỉ thích tình cảm nhận dịu dàng như sóng lúa...

Ừ hỉ, những ruộng lúa ven bờ đòng đòng lên Sở Muối, Phù Long, chừ hẳn đã ngát trĩu bông. Hồn D. ơi, sao không đứng ngậm ngùi nhớ giọt nước nhỏ xuống từ trời làm nhòe vương kính cận của một buổi sáng đập xe vô đích, lang thang trên quốc lộ nớ, dưới bầu trời khói hương chùng chùng mây, loảng thoảng mưa bay. Mưa Phan thiết, mưa Phan thiết ơi, nước mắt chừ thôi hết khóc chia ly, mà chắc khóc vì lòng người — người đã mất đầu xưa, đã pha phối quên lãng?...

HÂN LY

VIẾT NGẮN

ý
thoảng

mây tím

bơ vơ

VIẾT NGẮN

Riêng cho C.V. (Nha trang)

tan học

áo trắng em về trải nắng nhưng
đường vai reo nhỏ biết bao lần
nhà em có mấy cánh trinh nữ
xếp lá mơ mà g ngñ trước sân

hát trong vườn

hoa thủy tiên

thấy đẹp vô cùng đôi mắt nhỏ
ngơ ngác trong vườn hoa thủy tiên
nắng reo dưới gót chân hồng nhỏ
em hát lên mấy giọng rất hiền

đi qua trường cũ

đứng ngó mùa thu tóc thả dài
đi qua đường cũ áo thu phai
nón nghiêng từng lá sấu đông rụng
một mái trường thơ ấu ngậm ngùi

HÀN NHÂN

đường anh đào

Em đi lại con đường
Có hoa anh đào nở
Nhớ hôm qua mới lỡ.
Vương vấp gót chân anh

nhớ !

Em băng khuâng tắc dạ
Cứ nghĩ — làm răng buồn ?
Người ta đi không hẹn
Sao cứ nhớ mộng lung

lớp anh

Em vào ngồi lớp lạ
ngần ngơ biết lớp anh
Vội vàng cần lập vở
Chạy trốn mắt anh nhìn

quen

Nhưng giờ thì quen mắt
Em đứng chờ dưới mưa
Dáng anh ra khỏi cửa
Hồn thấy đẹp trời mơ
SAO HỒNG

khí vui

Tôi ngồi đảo mắt tìm em
Em qua kéo tóc che nghiêng nụ cười
Chiều xuân én liệng bên trời
Thương loài chim nhỏ những lời nó ca...

khí nhớ

Chiều mưa sách vở cũng buồn
Ngoài khung cửa lớp mưa dồn tiếng
chán

Em qua cúi mặt thẹn thùng
Và tôi mắt cũng ngập ngừng trông
theo...

khí buồn

Những chiều con rặng lên cao
Mây qua trước ngõ, hương cau tháng
mười

Trong tôi đầy ắp dáng người
Theo mây về mộng bên trời tương tư...

(Tặng HIỀN) TẠ VĂN SĨ

buổi sáng

Cũng quen với một nụ cười
Buổi mai đi học làm rơi trên đường
Có người nhặt lấy để thương
Để còn nhớ mãi chút hương ân tình

buổi chiều

Đi qua trong nỗi bất ngờ
Đột nhiên thức giấc đứng chờ trước
sân
Mơ em qua lại nghìn lần
Cho tôi nghe tiếng khánh ngân cuối
ngày

TÔN NỮ THU DUNG

tháng giêng yêu đời

linh hồn nhỏ, cổ tơ xanh
bé reo vui trước ngõ anh không cài
một bông hoa, một nụ cười
một bầy chim sẻ nuôi đời bé thơ
một con thuyền nhỏ không bờ
một nhánh tóc rũ vai tơ ngoan hiền
anh nghe bé hát huyền thuyên
bài ca tháng chạp tháng giêng yêu đời.

HOÀNG NHŨ MI

bài cho hoa vông vang

anh mang tên loài hoa đỏ
nở trăm cánh đường em đi
đêm đêm em nằm mộng寐
thấy đời xanh ngát lưu ly.

cho tình đã xa xưa

tóc em thơm mùi phấn bưởi
hỏi anh bỗng khẽ cười lơi
tháng mười hai buồn vời vợi
tình đã xa rồi người ơi
HIỀN THY HỌA MY

bài cho quán mây trời

trưa nào ngả nón chào em
nhựa đường xanh cũng tìm quen chân
người

ngó nhau con mắt lạ đời
phải tôi là gió bay vời tóc em

trưa nào mưa ướt gót sen
cho tôi dài sợi bóng mềm bay qua
tê hơi khói lạnh mái nhà
thấy trong mắt ả sương là là bay

chỗ ngồi tôi dựa bóng mây
mong chờ trăm buổi trưa ngày, dần
tiên

em qua trong phút giờ thiêng
chợt nghe lời gió tỏ niềm vu vơ
MAI VIỆT

chiều cuối năm

Tặng D.T.
Chiều cuối năm nghiêng giọt nắng hồng
Sao hồn ta vá mấy mùa đông
Bỗng nghe trái đất tan thành mộng
Nửa đời ta một chút tình không
Chiều cuối năm lòng mềm như lạnh
Ta mời ta những chén rượu nồng
Em nhớ chẳng cầu mời lửa lạnh
Đã tan theo mây khói phiêu bồng
Chiều cuối năm mưa buồn muốn khóc
Ta thấp cho ta ngọn nến hồng
Cố quên đi cho đôi mình hiu hắt
(Dù nhớ rằng mộng tưởng mệnh mỏng)

Chiều cuối năm một mình ta hát
Trên trời cao mây nở ngàn bông
Vườn nhà ai có loài hoa lạ
Tro g hồn ta sóng vỗ muôn trùng

sớm mai trên đồi vắng

Buổi sáng trời mưa bay rất nhẹ
Ta một mình hát giữa đôi cao
Sực nhớ lại bong đời đã xế
Và ngỡ mình lạc cõi chiêm bao

thu đơn

khí về rặng nét Thu Đơn
Nghe trong giọt nắng giọng buồn mai
sau

Bâng khuâng tìm động cánh sâu
Bên hiên gió đã lạnh trầu thu đông

Sớm mai nào giữa vườn hồng
Hồn ta phủ kín nẩy bóng trắng ngần
Lỡ mai có chút duyên phần
Tình trăm năm, mộng tương vàng áo
Thu

12-71

PHẠM CHU SA

Bông hồng cho tình đầu

LOÀI CỎ ĐẦU TIÊN

KIỀU GIANG

Tôi cảm thấy đầu óc nhưê nhối như những lần chợt thiếp ngủ trưa thức dậy. Tôi chợt nhớ vô cùng con đường thơ mộng với hai hàng cây cao vút, con đường dẫn tôi đến trường hằng ngày. Bây giờ đang dịp nghỉ hè làm sao tôi có thể gặp lại nó nhỉ? Phải hai tháng nữa, hai tháng dài dằng dặc như mái tóc của Kim Anh. Tôi nhiều lần bảo nó cắt ngang lưng nhưng nó vẫn không chịu. Tôi lạc đề một chút rồi. Con đường của tôi chẳng có lá me bay mà chỉ có lá to bằng bàn tay và những quả giống như quả cầu mà tụi con trai thường mua để đánh hoặc đá cầu đó. Có lẽ phải đề: con đường của chúng tôi thì đúng hơn vì Thùy cũng yêu con đường này như tôi. Con đường

dài có đến ba mươi cây mỗi bên ấy chứ. Mỗi chiều về học chúng tôi đi thăm những gốc cây đặc biệt, cây thứ ba được mệnh danh: «cây thơ mộng nhất» vì nó đẹp nhất nhưng cây thứ tám mới là «Cây hấp dẫn nhất» vì ở đó, có... hàng bò bía. Tôi và Thùy thân nhau lắm, thế mà nó mới lên máy bay đi Pháp hôm qua. Trước khi đi Thùy dặn tôi nếu con đường có gì thay đổi thì viết thư cho nó hay. Và... trước khi lên máy bay, hôm qua tôi đi tiễn nó, lau vội nước mắt, nó nháy mắt với tôi. Người ta có tìm mà thì mà cho tao biết với nhé. Tôi chợt rung rung muốn khóc và nhớ lại «ngươi ta». Không hiểu gặp gỡ một lần có tạo thành cái gì không nhỉ?

...Cuộc họp mặt thật đông đủ. «Bữa tiệc trà thân mật» để tiễn đưa anh em Thùy du học ngoại quốc. Thùy đã khăn khăn mời tôi đi bằng được. Nó nói: «Bạn anh tao chỉ vài người thôi mà, mi đừng sợ chỉ hết chỉ tụi mình chơi với nhau thôi».

Buổi sáng hôm đó vừa đến cổng nhà nó, tôi đã thấy dãy xe sắp hàng trong ga ra và nhiều bóng thụt ra thụt vào trên lầu. Mới nhỏ đầu ra khỏi cầu thang, tôi đã hết hồn, con trai ở đâu mà nhiều thế, lộn nhon đầy phòng. Đang ngờ ngác thì Thùy đã chạy tới, tíu tít giới thiệu: «Kim Chi, bạn của Thùy... anh Duy của Thùy... bạn anh Duy v.v...» Những khuôn mặt học trò lướt qua trông thật hiền lành, dễ mến. Tôi rút vào cuối phòng ngồi ăn bánh và nói chuyện với tụi bạn gái. Thùy có vẻ buồn nó nói:

— Tao nửa muốn đi nửa muốn ở. Nước Pháp thơ mộng nó quyến rũ

tao từ nhỏ, nhưng bây giờ, hai anh em tao cùng đi hết, để ba mẹ tao ở nhà một mình cũng tội.

Tụi nó bỗng ré lên khi thấy vài nhân vật «bên kia» lảng vảng lại gần làm anh Duy của Thùy phải can thiệp:

— Thôi mà mấy cô, cũng là bạn bè với nhau cả mà.

Thế là mấy chục cái miệng nhao nhao lên, coi đáng thì ông nào cũng hiền mà nói với nghịch thì quá sức, nào đàn, nào hát rồi lại ngâm thơ. Tụi bạn tôi coi bộ cũng tham gia hăng hái lắm.Ồn quá, tôi chuồn ra ngoài ban công. Tựa vào thành lan-can, tôi thấy những luống hoa đều dưới vườn, đa số là hồng và cúc trắng, có nhiều khóm Violette nữa. Tôi nhớ có lần Thùy nói là nó thích Violette lắm nên đi xin về bắt chú làm vườn trồng, phải trồng mấy lần nó mới sống, Thùy nâng niu và không cho ai hái hết. Tôi thích hoa cúc trắng, thứ hoa nhà nghèo, tôi nghe Hằng nói ngoài chợ chỉ có mấy chục một bó mà thôi nhưng thấy nó cao sang vô cùng. Thế nào lát nữa tôi cũng phải xin Thùy vài cái, nhưng chỉ hoa thôi tôi không thích lá cúc, trông nó rờm rờm quá. Tôi chợt thấy một chiếc xe gắn máy lao vào ga-ra vài giây sau người thanh niên xuất hiện dưới vườn nhìn lên thấy tôi hất giạt mình nhưng trấn tĩnh được và hỏi:

— Duy đâu?

Tôi nói vọng xuống:

— Duy ở trên này.

Chỉ vài cái chớp mắt tôi đã nghe tiếng cười nói ở cầu thang. Quay lại, tôi thấy anh của Thùy đang nắm tay hân và nói lớn:

— Thưa quý vị, đây là Chương, anh chàng chiếm giải rùa trong buổi họp mặt hôm nay.

Nhiều tiếng cười nổi lên. Chương cũng cười:

— À, à, tao bận học.

Tôi trở vào, ngồi nói chuyện với Hằng về mấy khóm hoa, khi giạt mình ngó lên, tôi thấy đằng kia, Chương đang nhìn tôi chằm chằm, thấy tôi nhìn, Chương quay mặt ra chỗ khác. Tôi bẽn lẽn rủ Hồng ra ban công. Từ trên nhìn xuống, bãi cỏ tóc tiên xanh dờn với những bông hoa đỏ tía. Tôi quay vào gọi Thùy:

— Thùy, Thùy, hoa tóc tiên ở đâu mà đẹp quá vậy?

Thùy đáp với vẻ hãnh diện:

— Đáng tiền không, một mình tao trồng nó đấy. Ngày nào cũng phải chăm sóc chứ hồi đầu nó mọc lộn xộn lắm.

Đẹp quá, giá nhà tôi có một khoảng đất để trồng hoa tóc tiên như thế nhỉ, chắc tôi cũng sẽ hành diện như Thùy.

Lúc đó anh Thùy và Chương cũng ra tới. Tôi luống cuống lùi lại sau Thùy. Anh Huy cười:

— Kim Chi cứ làm như tụi tôi sắp sửa ăn thịt không bằng.

Thùy cười:

— Nó nhát lắm anh Duy ơi, nãy giờ nó cứ vờ vẩn ngoài này hà.

Một lát sau không hiểu vô tình hay hữu ý, Hằng, Thùy anh Duy đều vào phòng cả. Tôi bối rối quay mặt xuống vườn, tránh né cặp mắt Chương. Giọng Chương thoảng nhẹ sau lưng:

— Nếu tôi không làm thì Chi rất thích cỏ tóc tiên, phải không ạ?

Phải không ạ — Phải không ạ — Ba tiếng như có âm vang vọng vào

(Xem tiếp trang 64)

truyện dài MÙNG MÁN

Nắng sáng ni quá đẹp.

Từng thước nhạc mỏng, từng cụm nhạc huyền, từng mảnh nhạc vụn tuôn ra các cửa sổ căn gác trên đầu Quyên và Hương bay biến trong nắng. Ngày đang vui hay ngày buồn? Ngày bâng khuâng. Trời kia, nắng ấy, cây nọ lá tề đường cùng đang bâng khuâng cùng Quyên, nổi bâng khuâng nuốt nà nhẹ nhàng hơn khói, thừ khói không làm mất cay, thừ khói chỉ nắng nắng vuốt vuốt lòng buồn.

Quân đi đâu? Thoan đang làm gì? Ba hôm rồi Quyên không ghé Thoan, Quyên giận con nhỏ không chịu hé môi, hạ màn bí mật xuống để Quyên gỡ rối tơ lòng cho. Chao ơi chắc tơ lòng con Thoan chừ rối tung lên rồi, ta phải an ủi nó. Ta tình nguyện làm một thứ keo dán — dán những vết nứt lại. Ta tình nguyện làm một thứ ciment trám các lỗ hổng lại. Ta lo cho Thoan, lo cho Quân, còn ta? Ta có gì không? Không, Quyên chẳng có gì cả. Chưa có gã con trai nào đủ khả năng rung mảnh lòng của Quyên hết. Tới lúc nào đó, tới giờ khắc mò đó, giờ khắc thiêng liêng huyền diệu mò đó chắc mảnh lòng của Quyên cũng sẽ rung động bởi ngọn gió tình yêu do ai đó đưa lại, nhưng lúc này thì chưa. Lúc này tâm hồn Quyên là cánh rừng hoang dại chưa in vết chân nào. Tâm hồn Quyên còn nguyên là dải lụa trắng...

Từ trong nhà, Huyền cười vang dưới chân thang, cười một mình. Huyền đang thích thú điều gì đó. Huyền lê dép lệt đệt đến sau lưng Quyên, môi còn dính nửa nét cười:

— Quyên tới rành chừ rứa?

Quyên giựt mình quay lại chạm măt ngay khuôn mặt râu ria của Huyền.

— Dạ, thưa anh em mới tới.

— Răng không vô phòng khách ngồi chơi, đứng chi cho mỗi chân, bộ chân Quyên thuộc dò đĩa dứa-ra à?

Quyên cười, Quyên bối rối trước lối nói chuyện thẳng thừng của Huyền. Đây là lần thứ nhất Quyên đối mặt Huyền. Chưa tìm ra câu trả lời nào cho được tự nhiên, Huyền đứng ngó ngàng tựa ngài phổng đá. Huyền thấy rõ sự bối rối của cô bé càng trở giọng trêu già:

— Nghe thiên hạ cả tỉnh Thừa Thiên ni đồn rằng Quyên, Hạ Quyên là Á hậu trường Nguyễn Du, có đúng không?

Đôi má Quyên đỏ au, hai bàn tay Quyên vuốt nhẹ nhẹ vạt áo dài. Hương đỡ lời:

— Anh chỉ tỏ nghe đồn bậy, chị Quyên đòi mô lại thêm cái chức Á hậu nó.

Huyền bật lửa châm một điếu thuốc.

— Phải Hoa hậu mới đúng, phải không Quyên?

Quyên cảm thấy tức tức cái lối nói chuyện ngang phè như cua gạch của anh chàng. Quyên chớp mắt 3 cái liên tiếp, giọng Quyên hơi run nhưng có ngấm chút vị chua.

— Dạ thưa cho em xin đứng ngoài mọi cuộc bầu bán, dù gian lận hay không gian lận.

Huyền cười rung râu mép:

— Quyên thích «độc diễn» một mình thôi phải không?

— Dạ cũng không độc diễn.

— Rứa Quyên thích chi?

Quyên cúi nhìn hai mũi giày trắng:

— Thích anh Huyền bỏ cái lối nói trêu tức thiên hạ đi.

Huyền ngửa mặt phi khói thuốc lên trời, cười:

— Tại răng Quyên lại nghĩ nãy giờ anh trêu tức Quyên, tại răng không nghĩ mấy giờ tụi mình đang «đổ vui để học»?

Huyền quay qua Hương:

— Phải không Hương.

Hương nguyệt Huyền một cái dài nửa thước:

— Bộ anh tưởng ai cũng thích cái lối «đổ vui để học» như anh hết à?

Huyền cười ha ha rồi quay lưng chấp hai tay sau đít quay vào nhà đi lên gác. Huyền vừa cười vừa nói to «trong thiên hạ ai là người hiểu ta» ha! ha! ha!

Quyên ngăn người trước thái độ kỳ dị của Huyền. Quyên thổ thổ với Hương:

— Chắc anh Huyền sắp nổi khùng.

Hương cười trấn an.

— Anh đùa đó, có nhiều trò đùa điên đầu hơn nữa cơ!

Quyên hẹn hôm nào rảnh sẽ ghé lại chơi rồi đi ra cổng. Hương dặn:

— Chị nhớ về dặn giùm chị Thoan, em sẽ «tốp» con giận anh Quân lại.

Ra tới đường, Quyên mơ hồ còn nghe tiếng cười kỳ dị của Huyền đuổi theo. «Trong thiên hạ ai là người hiểu ta?» Quyên lầm bầm lặp lại câu ấy với một chút buồn cười. Quyên ngược mắt cười với những tàng lá xanh um ướt loang loang màu nắng trên đầu.

ba

Những bóng cây cao che rợp lối vào nhà thủy tạ. Quân dắt xe men theo lối đi. Nền gạch dưới chân ẩm rịn hơi nước. Bốn phía im vắng, không một âm thanh nào khác ngoài tiếng chim kêu rộn trên ngọn cao. Bốn phía rêu phong xanh ngát. Vỏ cây khoác rêu xanh, nền gạch phủ rêu xanh, bờ tường nạm rêu xanh, mái ngói cũng xanh rêu. Rêu xanh và rêu xanh. Màu lục nõn ủ hơi giá lên men ngai ngái trông mát mắt nhưng cũng dễ ru ngủ hồn người.

Rêu phong đã lấn át cả vàng son. Giữa thời gian ban mai đã nghe hơi hướm của chiều. Chiều lần khuất vật vờ trong hơi gió thoảng, chiều ẩn kín đầu đó dưới đáy hồ xanh. Quân nghĩ thấy *mùi chiều* bằng sự cảm hứng của tâm hồn và ý thức rõ ràng mặt trời trên đầu sắp đứng giữa hồng tâm giờ ngo.

Lăng Tụ Đức : điện đài hoang phế đó, thành quách tịch liêu đó, mặt hồ mái ngói cột kèo hoành phi câu đối tàn phai đó. Nơi an nghỉ cuối cùng của một hoàng đế. Còn gì không ? Còn gì ngoài năm xương khô dưới lớp đất tro vơ buồn tẻ này ?

Quân dựa xe vào một gốc cổ thụ, ngồi bệt trên nền đá, đầu Quân cúi xuống ngắm hai bàn tay mướt mồ hôi. Quân ngồi bất động tựa một nhà sư tọa thiền. Không phải Quân đang lắng nghe hồn thiên cổ dậy, không phải Quân đang liên tưởng tới hình ma bóng quỷ nào. Quân đang mệt ngất ngư. Đoạn đường băng qua mấy dốc đồi đất đỏ làm tim Quân đập thình thịch, hai chân đạp miết, giờ mỗi muốn rụng xương bánh chè. Quân ngồi thu trong vẻ buồn mệt mỏi. Bầu trời sáng lọc qua kẽ lá vương vãi trên áo Quân những hoa nắng hực hỡ.

Vùng núi đồi vây quanh chừng cũng đã im ngủ dưới bầu khí thanh thoát trưa nay. Chim kêu nghe chỉ mà khắc khoải quá. Lá rơi chỉ mà trông rầu quá. Quân cởi giầy buộc bót ba ga gỡ chiếc hộp thiếc và khúc bánh mì thịt gói trong giấy báo đặt xuống nền gạch. Mồ hôi thấm ướt lưng áo gờn gợn da lạnh.

Quân nằm ngửa, hai tay gối đầu trông lên điều hòa hơi thở. Cơ mồi lan thấm dịu dàng tê tê trong mỗi ống xương tạo cảm giác thích thú lạ lùng. Quân nhai bánh mì ngốn ngấu. Nuốt hai ba miếng vào bụng mới thấy cái bao tử đang đòi hỏi ghè gớm.

Cuộc Picnic «độc diễn» một mình thiếu tiếng cười giọng nói kẻ khác nên hẳn nhiên là buồn. Nhưng Quân chẳng thấy buồn tí ti ông cụ nào cả. Những cuộc Picnic một mình đối với Quân quá thường tình, gần như là rất quen thuộc. Mỗi khi thấy ớn cái đám đông dưới phố, ớn sự huyền ảo của kẻ thân người lạ chung quanh Quân thường mở Picnic một mình, một vài cuốn sách, 1 khúc mì thịt, nếu có thêm tí tiền còm thì thêm vài thứ khác

nữa là Quân có thể sống trọn một ngày với thiên nhiên cây cỏ. Nơi Quân thường đến là Đại Nội, chùa Từ Hiếu, chùa linh mục, hoặc 1 lang tầm nào đó heo hút như làng Tụ Đức này. Đôi khi đến để chẳng làm gì cả, ngủ 1 giấc no nê rồi sách xe đạp trở về.

Sáng nay lúc dắt xe ra khỏi nhà Quân phân vân mãi không biết nên vô Đại Nội, tới núi Ngự Bình hay đi làng. Cuối cùng không hiểu vì vui chân hay vì trời quá đẹp đã dẫn độ Quân tới nằm chinh inh ở đây. Hôm nay đi picnic Quân có ý định hẳn hoi chứ chẳng đi khơi khơi đâu.

Nuốt xong mẩu bánh mì cuối vào bụng, Quân đứng dậy lui tới với chân tay thoải mái, với trí óc phóng khoáng không gợn chút bụi bặm. Tóc bay múa trước trán rộng trăm ngọn phiêu bồng, trái tim hoan hỷ nhịp điều hòa trong lồng ngực thanh xuân. Mắt Quân nong rộng tầm nhìn, mắt Quân là 2 ống kính thu hình ngoại cảnh, thu hết màu xanh của đất trời cỏ cây tươi mát. Khi người ta đòi xa đòi sống tập thể con người, thiên nhiên luôn mở rộng vòng tay đón chào triu mến. Thiên nhiên là mẹ của loài người, là nguồn của mơ mộng và cũng là cội của mọi sự rụng rơi trở về. Quân đang ôm thiên nhiên trong lòng mà đi, Quân đang bênh bồng giữa thành thang trời đất. Quên hết, quên hết và quên hết. Tri Quân giờ là cụm mây, lòng Quân giờ là ngọn suối lưu chuyển nước thánh lệ thần. Mọi Quân hé mở trước ngai Vĩnh cửu để thả xuống trần gian căn khô đất đá này những giọt thơ yêu thương ngọt mật, tay Quân đang rộng ra sẵn sàng hứng mộng :

*sáng nay anh thấy mộng rất dày
mộng về theo những lá me bay
bay từ vai quên sang tay nhớ
xanh cả lòng anh bé có hay ?*

*sáng nay anh thấy hai sao mai
một trong mắt bé một trên trời
tim vui anh thốt lên thành tiếng
chợt thấy tình cười trên miệng ai*

*sáng nay anh thấy mưa rất dài
mưa từ quá khứ tới tương lai
mưa trong cõi vắng anh ngồi đợi
mưa ngập ngừng chân bé cõi ngoài*

*sáng nay anh thấy một cánh diều
mang tiếng cười ai vút lên cao
anh vội xếp lòng thành đôi cánh
ước được làm chim để bay theo*

*sáng nay anh thấy một trời hương
hương dâng lượ lượ cả tâm hồn
Ồ hay ! mắt bé là thuyền giấy
vừa chở thu về đậu bên hương*

Bài thơ trào ra đầu bút nguyên tử từ đầu thu, nay đã cuối thu. Giữa thời gian khác, giữa không gian khác biệt, sao đọc lên Quân vẫn nghe

phơi phới mộng về (?) Hôm nay không có lá me bay, không có mưa từ quê khuất tới trong lai, không có cánh diều nào, không có bé nào hết. Quân đang trong cõi vắng chẳng có chân bé ngập ngừng ở cõi ngọai. Nó đã vượt thời gian để trở về giữa lòng Quân chưa nghe đổi khác. Thoan ơi! Thoan ơi! Bé là Thoan hay là ai? Bé: những đứa con gái tóc dài miệng nở bông hồng. Bé: những đôi mắt tựa sao mai. Bé ơi, bé ơi, Thoan ơi! Thoan ơi! Lòng thơ đã bị khuấy rộn bởi cái tên Thoan. Buổi sáng mộng rất đầy đã đi qua. Bài thơ chép trong cuốn sổ « những bài thơ riêng một mình Thoan đọc » vừa ngân lên lần cuối cùng để rồi, lát nữa nó sẽ bị chôn vùi cùng các kỷ vật khác.

Quân bước lên nhà Thủy Tạ vẫn vợ nhìn xuống mặt hồ lênh bênh hoa súng, chiếc hộp thiếc yêu dấu nằm gọn giữa hai lòng bàn tay.

Hỡi chiếc hộp thiếc thân yêu! Hỡi chiếc kẹp ba lá! Hỡi những tờ thư tình thơm nguyên mực mới! Hỡi bông phượng ép khô! Hỡi cái quai guốc đứt! Hỡi hai ngọn lá vàng khô thương nhớ! Ta sắp già từ các người, ta sắp chôn sống các người. Phải chôn, phải chôn và, nhất định phải chôn, ta phải trả các người « về quê » của các người. Áo kỷ niệm ta đành cởi bỏ mặc dầu ta biết bị lột trần ra các người sẽ lạnh lắm. Quân muốn khóc quá. Quân đứng im nghe coi nước mắt có tràn ra khóe mắt không. Không, mắt Quân ráo hoảnh. Giữa khoảnh khắc này lòng bỗng chùng và tri bồng căng. Có nên ném chiếc hộp thiếc xuống hồ này không? Có nên chôn nó với một nụ hôn vĩnh biệt? Quân ngần người nghe sự phân vân trời lên tụt xuống trong đầu tựa nỗi nước đang sôi tới trăm ngàn độ. Quân đưa chiếc hộp thiếc lên để rồi lặn đạn kéo nó vào lòng.

Cơn giận lâu nay đã biến thái thành niềm bâng khuâng khôn tả. Có phải ta đang bị thảm hóa cuộc tình ta với Thoan? Tại rằng ta không chịu lép vế một chút để cho Thoan hơn ta. Tại rằng ta không tìm gặp bằng bất cứ mọi cách nói rõ ngọn ngành cho Thoan biết nàng đang ôm một núi hiều làm to tổ bố, to đại chang. Ta ngoan cố? Thoan quá khích? Tình yêu, ôi tình yêu chỉ mà rắc rối chỉ mà cam go đoạn trường!

Tim Quân đang mở trận giao tranh khốc liệt với não cân Quân. Ném hộp thiếc, ném kỷ niệm cho « mò tôm » dưới hồ hay không? Quân đứng lặng tựa cây chuối trồng trên hành lang nhà Thủy Tạ. Chim vẫn rộn ràng hòa tấu chập chùng bốn phía ngọn cao, nắng hơi chếch một tí dưới chân điện đài động bóng.

Quân ôm chiếc hộp thiếc chạy nhanh xuống, rời ra nhà Thủy Tạ.

Quân dừng lại giữa khoảng sân trống cảm tưởng mình đang bị bủa vây giữa bát quái trận đồ. Chiếc xe đạp hiện lạnh dưới gốc cổ thụ hình như cũng đang cười sự ngờ ngẩn ngờ ngác bồn chồn của Quân.

Đứng một chỗ e buồn tẻ lại, thôi đi lui tới họa may buồn vui! Quân ôm chiếc hộp thiếc lui tới, gót giày lè trên nền gạch khoáng động đôi chút bụi hoang vu, vài chực tờ lá úa.

(Còn nữa)

« Mà ơi! » em muốn bắt chước ai đó kêu lên trong buổi sáng này buổi sáng tinh khiết êm dịu, gió thoảng nhẹ, bác mặt trời hãy còn ngủ trong đám chăn gối là những cụm mây. Buổi sáng « hay ghê », « không chê được » chữ của ai đó đây? đầu óc của em nhỏ bé quá nên em không biết nghĩ gì, nói gì để chúc tụng cho buổi sáng này. em nhớ 1 câu: « Được thức giấc buổi mai với con tim thắp cánh và cảm-tạ có thêm một ngày nữa để yêu đương » K. Gibran đã viết như thế cho buổi sáng của ông, em thích câu ấy ghê cũng như yêu vô cùng buổi sáng, nhất là những buổi chớm thu trời dịu không có nắng, không-khí mang một hơi hướm của mùa thu. Ui chao mà kể ra em cũng không biết mùa thu ra sao ngoài những lời ba kẻ, những điều đọc được trang sách hay những câu chuyện của thầy nói lại về mùa thu ở Bắc với mắt long lanh làm cả lớp cảm động. Nhưng chính những điều ấy đúc kết lại làm em yêu mùa thu vô cùng, ở đây, mùa thu chỉ bắt gặp vào một hôm nào đó trên đường, lơ dềnh nhìn trời, bỗng thấy lá rụng, những cánh lá nhỏ xoay nhanh trong trong gió. Trời hơi xám, nắng không gay gắt nữa mà trời đất bỗng như dịu đi, miệng hát nho nhỏ Thu vàng mùa thu của em đó. Và những hôm như thế nhất định là em phải đi học sớm, để được đi một mình trên đường cười với buổi sáng mang một hương thu nhỏ nhoi. Trong áo lụa trắng em bé nhỏ co ro đến trường, bước trên đường nghe tiếng chân mình khua lạnh tanh, không khí mang mang êm dịu như vương vấn 1 lớp sương mỏng manh, dù là buổi sáng nhưng không khí này khiến em nghĩ đến

một buổi sáng trong đời

ÁI TRUYỀN

một câu trong bài « chiều tà »: « chiều mờ không gian, hồ hững khói thiên đàng »

Em muốn mãi mãi nắng đứng lên và em cứ đi hoài trong buổi sáng êm dịu hôm nay. Đang lúc vẫn vợ nghĩ ngợi em thấy đàng trước có một ông nào có vẻ thi sĩ ghê lắm tay đút vào túi lưng thừng đi, khói thuốc xanh lãng đãng bay lên trên vai trên tóc. Trong buổi sáng không có nắng đáng hấn cao gây đi một mình trên đường với ít khói thuốc bay vẫn vợ trông hay ghê, đẹp và tội nghiệp vô cùng. Em nhẹ bước thật dón đến ui chao tội cho đôi giày của em ngày thường nó vẫn khua như sáo. Đang nghĩ thế bỗng nghe hấn hát, ôi cảm động không thể tưởng, hấn hát đúng bài em thích nhất.

«Mắt xưa sâu lắng, mắt xưa lệ
thắm ôi mắt xưa còn đắm hồn thơ». Em có một cái tật dễ ghét oi
là ghét mỗi lần ai hát là hòa theo,
thế là ông í quay lại, ui chao già mà
em có cánh để bay đi nhĩ, què oi là
què (nhất là với huy hiệu trên áo
em khám phá hẳn học VTT trường
bạn với trường em nữa chứ). Hẳn
khẽ chào em, khen em hát hay rồi
nói lung tung chuyện, phê bình nhạc
bây giờ với nhạc loại yé yé (ôi sao
mới gặp mà nói chuyện hằng hái thể
hở ngườì). Em không nói nhưng phải
thăm công nhận là kiến thức hẳn
thật khá, rồi hẳn hát cho em nghe 1
bản mà hẳn thích khi hẳn nói về
TCS, giọng thật ấu và buồn nghe xót
xa quá « Có đường phố nào vui cho
ta qua 1 ngày, có sợi tóc nào bay
trong trí nhớ nhỏ nhoi ».

Ôi! thấy cảm thông biết bao với
những lời thơ của Tagore lúc ấy.
« Lòng tôi khát khao nhập vào bài
ca người hát, song hoài công cất tiếng
chẳng thành. Ta muốn nói, nhưng
lời lại rã rời lạc điệu; sượng sùng
tôi nức nở lệ rơi. A ha! Người đã
giam mình tôi trong lưới nhạc trùng
trùng ».

Cắn chặt môi, em thấy cảm động
vô cùng chỉ muốn mình biến thành
khói thuốc cùng với tiếng hát của hẳn
tan loãng vào hư vô. Gần đến trường
hẳn, em từ giã với một thoáng nao
nao trong lòng!

Buổi sáng của em ơi, em sẽ mãi
mãi nhớ đến buổi sáng này, buổi
sáng chớm thu với khung cảnh trời
đất dịu dàng cùng tiếng hát nồng ấm
của ai đó tan trong gió với một hình
dáng cô độc trên đường nhưng thật
vững vàng đắm thắm trong em.

trong mắt nai

ánh phượng

*Tôi biết tình em trong mắt sâu
Đẹp như mâybiếc dệt ngang đầu
Mắt nai chứa cả hồn thơ đại
Cả thuở băng khuôn chứa biết sầu*

*Tôi biết lòng tôi đang nhớ thương
Như con bướm lạ cạnh bên đường
Ngần ngơ thơ thần trên bờ cỏ
Vì đã một lần say phấn hương*

*Tôi biết chiều nay nắng rất trong
Đề em ngồi ngắm bóng mây hồng
Mắt nai ngơ ngác trong cảnh lá
Nghe gió mùa đông lạnh buốt lòng*

*Tôi biết rằng tôi khó lãng quên
Hồn thơ trải rộng sỏi ưu phiền
Nên dù em bước chân đi nhẹ
Vẫn khiến lòng tôi chợt yếu mềm*

ngày về • nguyên đông thạch

(Tiếp theo trang 24)

nước lên mấy bức vách in nhiều hình kỳ dị. Khánh kéo cao vạt áo bước
rón rén từng bước ngắn. Con đường chỉ còn một lối nhỏ sát lề là có thể đi
được. nhiều chỗ phải xoắn chân thật dài để bước qua một khoảng nước đọng
không biết được nông hay sâu. Trời ửng sáng phía xa, có thể mưa còn tiếp
tục kéo dài thêm mấy ngày nữa. Con hẻm có thể trở thành con suối bất
đắc dĩ. Ra khỏi hẻm Vĩnh đưa :

— Như vừa vượt qua một bãi mìn!

Khánh góp :

— Em vẫn ngại khoảng đường này, nhiều lần đi học về tối chẳng biết
đâu mà tránh đạp lên cả những cục đá của những đừa trẻ nghịch, có ngày
phải đi trồng răng!

Vĩnh vẫy một chiếc xe lam, kéo Khánh ngồi bên Xe chạy nhả lại phía
sau một đám khói xanh đặc. Phố thưa người, đường sạch như vừa mới được
đội nước. Cây trên lề trở những lá mới xanh mướt, một vài cây còn mang
nguyên những tấm cát dán hình ứng cử viên trong một cuộc đấu phiếu đã
khá lâu, giấy ngấm nước rữa xuống ta toi.

— Thành-phố này có những cái khó làm cho ai quên.

— Vậy mà anh đã quên.

— Ai nói với Khánh như thế?

— Chẳng ai nói hết, em cảm thấy vậy.

Khánh mỉm cười, mím chặt đôi môi, hai vết lõm trên má hững hờ xuống
tình nghịch. Khánh vẫn có thói quen làm cho mặt nàng dễ thương như vậy.
Một ít tóc gió tạt vất ngang trán Vĩnh chợt thấy lòng êm ả lạ thường như
một đừa trẻ thức giấc trong chiếc nôi quen thuộc của mình. Vĩnh muốn ôm
Khánh đặt đầu lên vai, ru cho nàng ngủ vùi trong cái nôi nả rạo rục của
lòng mình. Quên hết những gian nan vấp hãm cuộc đời. Liếc nhìn Vĩnh có
lẽ Khánh đoán được nỗi xúc-động trong chàng. Xe qua một ổ gà nhẹ nhẹ,
Khánh xích sát vào Vĩnh hơn. Hơi gió thoáng lạnh lẫn lộn mùi nồng ấm của
tóc, mùi quen thuộc của da thịt mịn màng, đẩy Vĩnh lăn vào một ngày ngất
tuyệt vời. Có một tấm áo len rộng lớn đầu đó phủ kín hai người, chỉ còn gió
Khánh, Vĩnh và mùi thuốc lá của người đàn ông ngồi cạnh cũng bị đẩy dạt
ra xa, loãng trong không khí phảng phất hơi mưa.

Xe quẹo vào bến đỗ lại. Hai người bước xuống đi lẫn vào con phố chính
có nhiều hiệu buôn lớn, những cửa kính sáng loáng sạch sẽ. Những người
ngồi phía sau nhìn ngắm những người đi qua bình thản. Như những bức
trưng đã đặt ở đó lâu năm. Không ai nghĩ đến những vất vả, thăng thốt
đang xảy ra bên ngoài thành phố không xa phía sau ngã đường dẫn ra
ngoại ô có kẻ chữ city limit cần thận.

Khánh cởi áo len gởi cho Vĩnh cầm khi bước vào một cửa hàng. Vĩnh lựa mua cho nàng một chiếc vòng nạm bạc có những cành hoa nhỏ. Khánh tinh nghịch lúc lắc khi đeo vào cổ tay, như trẻ con. Vĩnh nhìn thấy nụ cười Khánh nở trên môi thật lâu. chợt nhớ đến Hạnh và chuyển trở về.

Hạnh,

Anh trở về lại nhà sau những năm tháng lênh đênh ngoài xa. Bộ quần áo xanh thẫm nếp, casquette trên đầu, hành lý nặng trên tay, anh đứng thật lâu ngoài ngõ. Bên trong căn nhà yên lặng, mái ngói rêu, tường loang lổ những kẽ nứt, nước mưa soi thành đường dài, ngồn nghèo. Mọi vật không thay đổi mấy từ ngày anh đi ngoại trừ nền gạch xám hơn vì đang mùa mưa. Khóm cây anh trồng cùng Hạnh bên góc ngõ bây giờ đã cao quá tầm đầu, lá kết chùm xanh thẫm, một ít hoa trắng úng mưa rũ xuống phảng phất hương thơm hiu hắt trong hơi mưa tàn tạ, vài cành lá vươn ra khỏi hàng rào, cây nhãn vĩ đang mùa xanh lá, chồi búp no nê những nước, lá mới tròn to bằng bàn tay trẻ con, mùa xuân này tha hồ mà cất hoa, anh và Hạnh thích cây nhãn vĩ này hơn bất cứ loài hoa nào nhờ nó có màu trắng thuần khiết, không chói chang đau mắt như hồng đỏ sau nhà.

Một cơn gió thổi suốt từ bến sông lên mang hơi lạnh của nước len lỏi khắp người. Anh nhủ thầm mình đang trở về trong mùa giá rét, mùa của bếp than hồng và những câu chuyện gẫu. Gió sẽ thổi suốt đêm trên mái ngói, gió thì thảo chuyện vãn trên các cành cây trĩu nước, gió vuốt ve giấc ngủ và những lay khẽ nữa đêm. Gió gợi nhớ những xa xăm chìm khuất khi anh nằm giữa mênh mông. Gió đánh thức những ngày dài u mê và đưa anh trở về. Đứng trong gió nghe lòng rạo rạt, gió làm anh khốn khổ ngoài khơi mỗi đêm nhưng anh vẫn yêu mến. Gió trong anh như một người tình không bao giờ gặp mặt. Bây giờ gió đang bao bọc anh trong chuyến trở về thăm lặng. Anh thu mình trong chiếc áo mưa mỏng, mưa lất phất trên cao, chiếc áo không đủ che những cơn mưa lớn nhưng anh vẫn giữ bởi đó là kỷ niệm của em, trên nó anh nhìn thấy những dấu vết, hơi hám của Hạnh ở đâu đó trên cổ, trên nút, trên những lỗ khuy sơ chỉ. Tất cả tỏ ra một êm ái dịu dàng triu mến như một vết chân in trên viên gạch nung chín mờ nhạt nhẹ nhàng. Những ngày tháng dập dềnh có nhiều mất mát, nhưng anh vẫn yêu mến và giữ kỷ nó. Như một dấu mốc, anh nhìn nó để trở về sau những lầm lỡ sai lạc không nhận được ngõ ra.

Làm sao nói cho Hạnh biết lòng anh rộn ràng như thế nào khi anh nhìn thấy một bóng mờ di động phía trong qua lớp kính mờ, có nhiều chỗ vỡ nát. Có thể là chị bếp bởi Me chắc không cao và đi nhanh như vậy. Bóng người khuất sau lớp vách ngăn. Bóng tối khỏa lấp dần những mảng ngói nhỏ. Dấu rêu, dấu mốc, dấu thời gian hòa lẫn nhịp nhàng trong một trạng thái già nua âm thầm của căn nhà. Một cảm giác hồi hộp kỳ lạ chạy suốt người anh, đã từ lâu anh không còn tìm thấy. Anh đang đứng trước một nơi chốn đầy ngát thương yêu dị kỳ. Chàn bàn, góc bếp, ngăn kéo, mảnh gương soi... Ắn dấu một thời thơ ấu đến nay có còn? Mảnh sân rêu

đen mang dấu chân giã từ của ba năm trước chưa một lần trở lại khi anh quyết định cắt đứt một quá khứ. Me đứng trong cổng nói nhấn đến nơi con nhớ viết thư về, nhà chẳng còn ai, Me như một cành khô.

Me bây giờ như một cành khô. Giọng nói buồn rầu như một màn sương, thẫm lặng, một cành khô đang vút bỏ cành hoa cuối cùng tượng trưng sự sống. Anh nghe có dòng nước chảy dài róc rách miên viễn qua những hốc đá gành cao, cuối cùng chìm khuất dưới một mạch ngầm nào đó kín đáo hiền hòa. Giọng suối đó thấp thoáng trong hồn suốt thời gian xuôi ngược. Giọng suối, tiếng động nhiều khi hòa lẫn vào đêm khuya kết hợp cùng tiếng gió, tiếng máy đều đặn dập dìu nghe như tiếng thở dài. Nhiều lần thức giấc vì những tiếng động phiến nản đó, anh trở dậy ra khỏi phòng tựa lan can nhìn trời, những tảng mây đêm những vì sao mù đục xa xăm. Tất cả trở về, gợi nhớ ngày anh ra đi.

Buổi tiễn đưa kéo dài không đầy mười phút. Me đứng phía trong cửa, anh bước ra và nghiêng mình khép cổng lại, đổi tay xách, nhìn Me, nhìn lại tất cả một lần nữa rồi bước đi. Me khóc, anh không dám nhìn lại nhưng cũng biết những giọt nước mắt sẽ rơi xuống áo, thấm suốt một tâm hồn cô quạnh. Xe chạy ra xa. Me vẫn còn, bàn tay nắm chặt cánh cửa sắt. Qua một ngã quanh, căn nhà lẩn khuất, anh thấy mình tàn bạo hơn bao giờ hết. Anh vừa tước đoạt một cành hoa cuối cùng của một cành khô chẳng còn gì để chứng minh sự sống.

Hạnh còn đọc anh không nhỉ. Gắng nhé, đừng khóc khi đọc đến giòng này. Ngày trước em nói anh hình như lúc nào cũng mong ngóng về một nơi nào đó, lúc anh nhớ về chú Thường. Nơi mong ngóng đó anh đã đến và gây nhiều phiền muộn trong anh. Anh nhận lấy như một thất bại trong đời.

Mưa bắt đầu rơi lốm đốm trên mặt sông giăng một màn mỏng che mờ mặt nước. Cánh cửa ngõ đã được sơn lại màu đỏ không giống ngày anh đi ngày đó màu xanh lục nom như bị rét. Dây xích vẫn còn chùng khoảng đó, không thêm bớt vát hồ phía trên mấu cửa chỉ cao ngang ngực em nhưng cũng đủ ngăn cho lũ nhỏ con anh Đạo không lọt ra đường được. Chiếc xích hiện đã khóa chặt. Không còn ai ra vào giờ này nữa.

Mà tính ra còn ai nữa đâu nhỉ. Vợ chồng anh Đạo cùng lũ cháu đã vô nam. Chú Thường trong những năm sau này gần như lưu lạc luôn ở nước ngoài không về, thỉnh thoảng chỉ nhận được thư sau những lần đi về lẫn trốn. Anh Dũng vào lính sau khi mãn chương trình học, lưu lạc đâu trên miền cao nguyên. Anh và Hạnh là người sau cùng với Me trong căn nhà này. Ngôi nhà chùng xuống trong niềm im vắng dị kỳ. Chị bếp cũng trở thành ít nói theo Me, hai người như hai chiếc bóng lẩn khuất. Hai chiếc bóng lất dật trên vách chia lia sầu muộn.

Năm ấy hình như em đang học đệ tứ tóc kẹp ngang vai mỗi chiều gắn một búp hoa nhỏ có khi là cánh lái trắng, có khi là những nụ cúc kim cánh tím nhọn sắc. Tất cả lặng lẽ khi em ra đi, chỉ rộn ràng đôi chút khi em trở

về. Áo dài trắng sáng trong khoảng nắng mùa thu, chiếc cặp đen đội nghịch ngợm trên đầu, trong đó anh đoán được lúc nào cũng sẵn sàng một chiếc áo mưa trắng, một tập báo thiếu nhi mỏng, những tập vở cùng một hộp thuốc trụ rỗng dùng làm hộp bút trong đó lỉnh kỉnh những kim chỉ, khăn tay giấy viết thư, bút chì bút mực, đôi khi có cả những cánh hoa và xác bướm ép... nói chung nó chứa đựng những niềm vui bé nhỏ: một vùng trời tuổi thơ vàng óng nắng thu cùng chiếc lá vàng bí mật của một quá khứ ngày thơ sắp rụng. Những vật lỉnh kỉnh ấy gọi đến tính tò mò của anh một cách kinh khủng em trở về khu vườn đường như sáng hẳn lên. Tiếng gọi mở cổng hấp tấp, nũng nịu. Có một lần anh trêu đi thật chậm mặc cho em dậm trên lề đường. Anh ung dung đếm kỹ từng viên gạch. Cuối cùng anh cũng phải đến nơi, đếm ra chỉ có năm mươi sáu viên gạch mà anh đi mất mười phút! Căn nhà chỉ sống lại khi có đủ anh và em.

Mưa bắt đầu se hạt hơn thả tiếng đánh bộp nhanh dần trên những cành lá thấp. Đèn trong nhà bật sáng, vẫn những ngọn đèn năm xưa không được thay đổi: ống tupe ngắn phía trên tam cấp chính, hai chiếc bóng tròn trên hai cửa sổ trên hông nhà. Ánh sáng mờ nhạt không đầy được vẻ heo hút của một nhà cổ ít người.

Tiếng chó sủa bên nhà đối diện, căn nhà của bà giáo Hà có những cô con gái bằng tuổi Hạnh nghịch hết chỗ nói, mỗi lần đi học về vẫn khum tay làm ống dòm nhìn trả lại khi bắt gặp anh đang nheo mắt nhìn trộm. Cô Vân chắc đã có chồng, lâu lắm không nghe tin (người con gái một thuở đã vuốt tóc hỏi anh mặt em để tóc dài hay cắt ngắn đẹp) chắc đã quên anh. Một năm, hai năm, ba năm thời gian không dài nhưng cũng vừa đủ để tạo ra nhiều thay đổi. Bao nhiêu người đã đến và đi trong căn nhà này. Mẹ buồn hay vui hơn ngày anh Đạo cưới vợ? Tất cả đều bàng hoàng, choáng ngợp như men rượu đang bốc trong đầu. Những cành cây ăn trái dài lá và ngoằn ngoèo, một vài nhánh ngã xuống gần sát mặt đất. Mưa gió đã đi qua và để lại tuổi già trên chúng.

Không một ai hay trở về lúc này. Gió đã đổi hướng và mưa còn những hạt bụi mù. Giá rét ngấm vào người tê buốt đầu ngón tay. Một khoảng sáng dội lại từ phía chân trời bên kia sông cho thấy hoàng hôn dần tắt. Chiếc cầu đen lờ mờ bắc qua hai bờ. Thuyền đò sau nhiều xáo trộn bị đẩy dạt ra xa đồng thời những vòng kềm gai được rào kỹ móng cầu. Người cảnh sát mặc áo mưa súng đeo ngoài vai nghiêng người ra ngoài đốt thuốc. Đốm lửa lúc lóe nhìn thấy miệng người đàn ông.

Anh đang trở về đây Hạnh, như một tội-đồ tìm về với Chúa. Mẹ chưa hay em chưa biết. Anh trở về trong nỗi im lặng mệnh mông và những xô dạt xác xơ của năm tháng. Anh sẽ ở lại đây với những im mồm của rêu, bóng tối của mái hiên và những viên gạch mang dấu chân em trên sân nhà. Kiểm tìm và cất giữ. Niu kéo lại những gì đã mất, để tạ tội với mẹ và xin lỗi em, Hạnh. Sẽ cố nhớ và gây dựng dù trong một thời gian ngắn như một cái nắm được mọc lên từ những mục nát của quá khứ.

NGUYỄN VĂN HẢI (Nha Trang)

Quảng thăm đó có thể do sự yếu kém sức bền bỉ của thành hạo các vi-ti-huyết-quan gây ra. Cháu nên dùng sinh tố C, uống Rutascot, thoa Pom-made Hirudol và dùng nhiều sữa.

NGUYỄN ĐÌNH NGUYỄN (Phật An)

1.— Càng ngày thành niên Việt nam càng cao thêm. Với 17 tuổi mà cháu đã cao tới 1m75 thật là hiếm có. Cháu nên hãnh diện vì sự «cao ráo» của mình mới phải — Không có cách nào làm cho lùn bớt đầu cháu ạ! Tốt hơn cả là cháu nên tập luyện sao cho thân thể cân đối với chiều cao thiên phú.

2.— Có thể dùng Glutalam hay Cervotonic để giúp cho trí óc minh mẫn thêm. Thân ái.

LÊ UYÊN THANH TRANG (Phan Rang)

Cháu chưa kể rõ ràng như có bị táo bón thường xuyên, nghẹt mũi hay trong quá khứ có bị va chạm mạnh vào đầu không?... Cháu có bị cận thị không đây?...

Tạm dùng Alginon, Dolviran hay Pyréthane gouttes để bớt nhức đầu. Ăn ít thịt, mỡ, trứng, chocolat v.v... Nâng vận động sau bữa ăn. Có thể uống thêm 1 chút thuốc gan như Cho-phytol và an thần như Méprobamate.

Thuốc bổ óc như Glutalam, Acide Glutamique không gây hại như anh cháu có thành kiến sai lầm đầu, tuy nhiên kết quả tốt cũng rất hạn chế.

ĐÌNH THUẦN PHONG (Mỹ Tho)

Theo như cháu tả chú nghĩ có hơi khác với vị lương y đồng nghiệp ở Mỹ Tho. Chắc hẳn tìm cháu hơi yếu mà cũng không quan trọng lắm đâu. Có thể chích Hept-a-myl, uống Coramine và Passifloral và thuốc bổ

NGUYỄN TUẤN ANH

như Glutabios. Khi hết mệt nên tập thể dục lại như trước.

LÊ THẠCH (Gia Định)

2 mí mắt không cân đối của cháu có gì là quá xấu xa đâu mà cháu buồn. Một cuộc giải phẫu thẩm mỹ ngắn và rất dễ dàng và cũng không tốn là bao do 1 y sĩ có hoa tay sẽ làm cháu hoàn toàn vừa ý. Có rất nhiều địa chỉ trên báo để cho cháu chọn lựa.

VŨ KHANH (Gò Công)

— Với tuổi em, cao và nặng như thế là vừa em ạ.

— Xương gãy lâu tất đã lành sau khi bó bột cẩn thận. Muốn bổ xương em có thể uống dầu cá viên như Se-vensea và các thuốc có chất vôi như Calcigénol hay Calcium Sandoz chẳng hạn.

PHẠM GIAI NGỌC (Phan Thiết)

Cháu nên đi chụp 1 hình các xoang xương mặt xem chúng có bị nám không nhiên hậu có thể điều trị đàng hoàng. Trong trường hợp bị nám

(Sinusite) thì phải bơm thuốc để rửa nếu ít lâu không thấy bớt sẽ phải mổ để nạo. Tạm dùng trụ sinh như Propiocine, Auréomycine v.v... đồng thời uống Delta cortril và nhỏ Tizine. Nhẹ thì chừng 01 hay 02 tháng là lành, đừng lo.

HƯƠNG (Hội An).

Phồng dạ (Varicelle) thông thường không để lại sẹo nếu ta không gãi. Cũng phải uống trụ sinh như Cotracyn và thoa Crème Cortibion.

VÕ VĂN HAI (KBC 4.721).

Chưa chắc cháu đã mắc bệnh như cháu nghĩ đâu. Có thể đó chỉ là những chất nhờn tiết ra quá nhiều mà thôi.

Tuy nhiên cháu cũng nên nghỉ ngơi và tắm bổ nhất là tìm sự yên tĩnh. Uống Gardénal, Valériane rất tốt. Chích Strychnine và uống Glutabios. Sẽ đem tới kết quả mong muốn.

BIÊN (Nha Trang).

Tai cháu có bị chảy mủ không? Ngày càng nặng tai có lẽ màng nhĩ thủng rồi chăng? Phải nhờ Bác sĩ chuyên khoa điều trị cho mới được. Có thể chích Extrait Placentaire. Nếu không chữa được nữa thì muốn nghe được phải mua và mang 1 cái máy nhỏ đặt ở vành tai.

Nặng 42 kg là vừa đấy, đừng uống Obésitol có hại.

TRẦN NGHIÊM DIÊN NHÂN (Nha Trang).

1— Muốn tránh táo bón cháu nên dùng đu đủ để tráng miệng thay chuối. Ăn ít thịt, cá nhưng nhiều rau. Có thể uống thêm Huile de Paraffine và thuốc bổ gan như Euchol hay mỗi tối ngâm 1 viên kẹo Fructines Vichy.

2— Mụn mặt của cháu 1 phần do táo bón 1 phần vì sắp tới tuổi dậy thì gây nên. Hết táo bón là mụn tự nhiên giảm. Cũng nên dùng Savon Dermacide.

3— Cao 1m 55 khi mới 14 tuổi thì không lùn đâu cháu ạ. Nặng 37 kg thì có hơi nhẹ đấy. Chịu khó ăn uống tắm bổ như sữa, trứng sẽ khá hơn.

ÁNH LINH (Chợ Lớn).

1— Chú ngại khen thành thật sự học hành giỏi dang ít có của cháu.

2— Hay cười chỉ là bản tính bẩm sinh của từng người cháu ạ. Có thể rằng cháu sống trong một hoàn cảnh sung túc, dưới 1 mái gia đình thuận hòa, hạnh phúc, hoặc giả từ thuở lọt lòng cháu gặp toàn chuyện may mắn thành ra luôn luôn cháu nhìn đời toàn một màu hồng, nên tâm hồn lúc nào cũng phơi phơi, chuyện gì cũng trở thành đáng yêu, ngộ nghĩnh và... đáng cười cả ngày. Theo y khoa, « không cười » mới sinh bệnh. Vậy cháu đừng lo ngại, tìm thầy kiếm thuốc làm gì vô ích.

3— Hay suy nghĩ vẩn vơ và giàu tưởng tượng chỉ là một trạng thái sinh lý rất bình thường của tuổi trẻ lớn. Thuốc men chi cho tốn.

ĐÌNH THẢO (Nha Trang).

Tập thể dục mà không dinh dưỡng cho đúng cách thì làm sao lên cân được. Trước hết phải uống thuốc tây ký sinh trùng như Pipérol, sau phải chụp hình phổi xem có bị lao không. Ăn thịt nạc không chứa dầu. Cháu phải ăn thêm bơ, mỡ, cá, và uống nhiều sữa cùng với dầu cá thu mới mong có kết quả. Cháu hay mệt là vì quá yếu và thiếu máu.

L I N H V IỆ T

Thánh Kinh, Sách Best Seller

Best seller có nghĩa là bán chạy nhất. Ai cũng biết rằng, trong số các loại sách xuất bản từ cổ chí kim, Thánh Kinh Thiên Chúa Giáo là cuốn sách bán chạy nhất. Tuy nhiên, ít ai biết được rằng, số sách Thánh Kinh đã được tin đồ Thiên Chúa Giáo nói chung sử dụng đạt đến một con số kỷ lục như thế nào?

... Thì đây, xin các bạn nhớ giùm một vài con số thống kê:

Tính cho đến nay, Hội Thánh Anh Quốc đã in khoảng 510.000.000 cuốn. Hội Thánh xứ Tô Cách Lan in 400.000.000 cuốn và Hoa Kỳ, một quốc gia tân lập có Hội Thánh mới được thành lập từ năm 1816, đến nay đã cho ra đời chừng 495.000.000 cuốn Thánh Kinh. Tổng cộng vào khoảng 1 tỉ rưỡi cuốn. Đó là chỉ mới kể đến ba quốc gia có nhiều tin đồ Thiên Chúa Giáo nhất nếu đem so với các nước

khác trên thế giới mà chưa cần nói đến những con số xuất bản lẻ tẻ chưa có những con số thống kê chính xác như Việt Nam ta chẳng hạn...

Bạn đã biết một cách khái quát con số xuất bản cuốn Thánh Kinh Thiên Chúa Giáo, nhưng bạn có biết cuốn sách được cả thế giới ôm ấp để làm sách gối đầu giường đó đã được dịch ra bao nhiêu thứ tiếng hay không?

Như bạn đã biết, Thánh Kinh gồm có hai phần là Cựu Ước Thư và Tân Ước Thư. Riêng Cựu Ước Thư đã được dịch ra 190 thứ tiếng. Còn Tân Ước Thư được dịch ra 430 ngôn ngữ khác nhau. Cũng trong Tân Ước Thư có phần Phúc Âm là phần quan trọng nhất đã được dịch ra 1.123 ngôn ngữ khác nữa. Ngôn ngữ nói ở đây gồm cả thổ ngữ. Vì, như bạn đã biết, mỗi quốc gia, ngoài ngôn ngữ chính còn có nhiều thổ ngữ tức là tiếng địa phương. Thí dụ như ở Việt Nam miền yêu của chúng ta chẳng hạn, ngoài tiếng Việt mà chúng ta thường dùng để nói và viết hàng ngày, còn có nhiều thổ ngữ của nhiều đồng bào các sắc tộc khác trên cao nguyên. Ngoài Bắc thì có Mường, Mán, Nùng, Thổ, Thái vân vân... Trong Nam có Chăm, Bana, Dajrai, Churu, Chil, Rahdé và nhiều thổ ngữ khác. Các quốc gia trên thế giới cũng vậy, nhất là lục địa Phi Châu thì số thổ ngữ lại nhiều gấp bội.

Tuy thế giới đã dịch và đã xuất bản lu bù sách Thánh Kinh để đem đến cho từng gia đình theo đạo Thiên Chúa những hiểu biết về Ánh sáng Phúc Âm cùng những công trình của Thiên Chúa đã tạo dựng ra vũ trụ này nhưng bạn có biết, cuốn Thánh Kinh đầu tiên được ấn loát bằng máy in chứ không phải bằng ấn bản đã thành

hình vào năm nào không ?

Đó là cuốn Thánh Kinh in bằng tiếng La Tinh ra đời vào năm 1455 làm mẫu mực cho mỗi cuốn Thánh Kinh được dịch ra các thứ ngôn ngữ khác hiện lưu hành trên khắp mặt địa cầu ngày nay.

Không nói thì bạn cũng biết, trong số các ngôn ngữ được dùng để dịch Thánh Kinh, Anh ngữ là tiếng thông dụng nhất. Bởi vậy, Thánh Kinh in bằng Anh ngữ cũng chiếm một con số nhiều nhất. Bạn đã đọc Thánh Kinh in bằng Anh ngữ, vậy bạn có biết, tiết mục nào trong Thánh Kinh là tiết mục dài và ngắn nhất ? Đoạn nào trong Thánh Kinh là đoạn dài và ngắn nhất ? Chữ nào trong Thánh Kinh gồm nhiều mẫu tự nhất ? Và những chữ nào được dùng nhiều và ít nhất ?

— Tiết mục dài nhất là tiết mục thứ 9 đoạn nói về Esther thuộc Cựu Ước Thư được viết vào thế kỷ thứ 5 trước Thiên Chúa. Và tiết mục ngắn nhất là tiết mục thứ 35 đoạn 11 viết về Thánh John.

— Đoạn dài nhất là đoạn thứ 119 viết về thánh ca Psalm và đoạn ngắn nhất là đoạn thứ 117 cũng viết về thánh ca Psalm trong Cựu ước Thư.

— Chữ dài nhất trong Thánh Kinh là chữ Mahershalalhashbaz trong đoạn thứ 8 nói về Thánh Tông Đồ Isaiah ra đời vào thế kỷ thứ 8 trước Thiên Chúa.

— Chữ được dùng nhiều nhất trong Thánh Kinh là chữ «and» đếm được 46.277 chữ. Và chữ ít dùng trong Thánh Kinh là chữ «reve- rend» được dùng chỉ có 1 lần.

Cuối cùng còn một chi tiết vui

vui đã có người làm giùm bạn, đó là Thánh Kinh viết bằng Anh ngữ đếm được 3.566.480 mẫu tự, 773.693 chữ, 31.102 tiết, 1.189 đoạn chứa đựng trong 66 quyển.

bay psalm book, cuốn sách đắt giá nhất thế giới

Bạn đã biết, Thánh Kinh Thiên Chúa Giáo là loại sách bán chạy nhất thế giới. Nhưng bạn có biết từ xưa tới nay, có cuốn sách nào bán đắt giá nhất thế giới hay không ?

Có bạn sẽ trả lời rằng, cuốn Thánh Kinh do Ông Johannes Gutenberg dịch từ tiếng La Tinh ra Đức ngữ được ấn hành tại Mainz vào năm 1456 đã bán với giá 106.000 Mỹ Kim (tương đương với 42.400.000 đồng Việt Nam theo thị trường hối đoái song hành hạn chế) là cuốn sách đắt giá nhất thế giới.

Nhưng... Thưa bạn! Cuốn Thánh Kinh của Gutenberg vẫn chưa phải là cuốn sách đắt giá nhất. Trên thế giới mà chúng ta đang sống ngày nay còn có cuốn sách đắt hơn thế nhiều. Đó là cuốn Bay Psalm. Cuốn sách này là cuốn sách đầu tiên được in trên lãnh thổ Hoa Kỳ kể từ ngày Hoa Kỳ còn là thuộc địa của Anh Quốc. Mang tên «Whole Book of Psalms Faithfully Translated Into English Metre» gọi tắt là Bay Psalm Book, cuốn sách này do Hội Stephen Daye Press ở Cambridge, Massachusetts ấn hành vào năm 1640. Đến ngày 28-1-1947, trong một cuộc bán đấu giá tại Phòng Triển Lãm Parke Bernet ở New York, Bay Psalm Book đã bán với giá 151.000 Mỹ Kim (tương đương với chừng 60.400.00 đồng Việt Nam).

Trong cuộc bán đấu giá này, ngay từ phút đầu tiên đã có người trả Bay Psalm Book 30.000 Mỹ kim. Chỉ vài phút sau, cuốn sách đã leo lên tới giá 91.000 Mỹ Kim rồi dừng lại nơi đây trong khoảnh khắc. Với giá này, nhiều tay đua hăng hái lúc đầu đã phải bỏ cuộc. Gần đến phút chót chỉ còn sót lại hai tay đua mua sách. Đó là ông Withney và Bác sĩ Rosenbach. Cuối cùng, ông Withney cũng phải chào thua khi Bác sĩ Rosenbach lên tiếng trả Bay Psalm Book với giá 151.000 Mỹ Kim.

Được biết, Hội Stephen Daye Press chỉ ấn hành có 11 cuốn Bay Psalm Book, trong số có 4 cuốn lọt vào tay tư nhân ngay từ lúc đầu. Đến năm 1758 có 5 trong số 7 cuốn được tồn trữ trên gác chuông của ngôi giáo đường Old South Church tại thành phố Boston. Còn hai cuốn kia thì lạc

loài đến tủ sách gia đình của ông Edward A. Crowinshield. Thời gian trôi qua, 10 trong số 11 cuốn ấn hành lúc đầu, vì lý do này hay lý do khác đều bị thất lạc. Gia đình ông Crowinshield chỉ còn giữ lại cuốn cuối cùng. Sau khi ông Crowinshield bán cả tủ sách thì Bay Psalm Book đã lọt vào tay ông Henry Stevens. Tiếp đó, ông Stevens lại bán Bay Psalm Book cho ông George Brinley ở Hartford, Connecticut với giá 150 guineas (tương đương với 750 Mỹ Kim). Guinea là một loại tiền đúc bằng vàng do Anh Quốc phát hành từ 1663 đến 1813. Đến năm 1897, ông Cornelius Vanderbilt mua lại Bay Psalm Book của ông Brinley với giá 1.200 Mỹ Kim để rồi đến năm 1947, Bác sĩ Rosenbach đã chịu mua với giá 151.000 Mỹ Kim khiến cho Bay Psalm Book nổi tiếng là cuốn sách đắt giá nhất thế giới từ xưa tới nay.

**NHÀ XUẤT BẢN NGUYỄN ĐÌNH VƯƠNG
ĐÃ CHO PHÁT HÀNH**

truyện dài nhiều kỳ niệm nhất của DUYÊN ANH

ÁO TIÊU THƯ

Những bản có chữ ký của DUYÊN ANH

Bán tại 38 Phạm Ngũ Lão — Sài Gòn

NGUYỄN THẾ

Câu hỏi : Ai đã chế ra bóng đèn điện ? xin cho biết sơ qua thân thế và sự nghiệp người đó.

Người sáng chế ra bóng đèn điện là ông Thomas Edison, thường được mệnh danh là người có nhiều sáng chế nhất từ trước tới nay vì bóng đèn điện chỉ là một trong số 1093 sáng chế của ông được chính thức công nhận.

Ông Thomas Edison sanh ngày 11-2-1847 tại tiểu bang Ohio (Hoa Kỳ) Thuở nhỏ đi học, các thầy giáo thường cho rằng ông có thể bị bệnh thần kinh vì đầu ông rất lớn, ngoài ra trong lớp ông còn thắc mắc vặn hỏi các thầy, không chịu thỏa mãn các câu giải đáp tổng quát, không chính xác. Mới 12 tuổi ông đã đọc rất nhiều sách và bắt đầu làm những cuộc thí nghiệm về hóa học.

Gia đình ông khá giả, nhưng ngay từ năm 13 tuổi ông đã có óc tự lập, muốn kiếm tiền riêng để tiếp tục các cuộc tìm kiếm của mình. Ông xin đi giao báo bằng đường hỏa xa giữa hai tỉnh Port Huron và Detroit, và để tiếp tục thí nghiệm trong những lúc

nhàn rỗi, ông lập một phòng thí nghiệm nhỏ ngay trên toa tàu chở hàng. Cũng trong thời kỳ này, lợi dụng lấy tin tại các trạm điện tín ở các ga giữa hai tỉnh Port Huron và Detroit, ông cho in một tờ báo với tin tức sốt rỏ trong nước và ngoài quốc, ngay trên xe lửa. Ông tự mình viết bài, sắp chữ in và giao báo. Nhờ nhiều bài tường thuật về cuộc nội chiến của Hoa Kỳ, báo của ông đã thành công và tờ Luân Đôn thời báo (London Times) đã viết một bài giới thiệu về « tờ báo đầu tiên trên thế giới được in trên một xe lửa đang di chuyển » này.

Trong thời gian làm báo này, Thomas Edison đã bị một tai nạn làm ông bị điếc, nhưng cho tới lúc chết ông luôn luôn tuyên bố bị điếc không buồn trái lại còn giúp ông tập trung được tư tưởng vào công việc mà không bị các tiếng động bên ngoài xao lãng.

Năm 15 tuổi, ông cứu sống được con của một điện tín viên suýt bị xe lửa cán chết. Để đền ơn, cha đưa nhỏ dạy ông nghề điện tín. Năm 16 tuổi ông sang Gia Nã Đại làm điện tín viên tại trạm Stratford. Trong những lúc rảnh rảnh ông lấy các máy điện-tín cũ ra tháo ráp để biết các nguyên tắc cơ động của máy, và một trong những sáng chế đầu tiên của ông là máy ghi tự động các tín hiệu.

Sau 5 năm vừa đi làm vừa thí nghiệm học hỏi, năm 21 tuổi Thomas Edison tới Nữ Ước là trung tâm hoạt động số một của Hoa Kỳ. Tại đây, ông bán một số bằng sáng chế được trả với giá tiền 40.000 Mỹ Kim. Với số tiền này, ông thiết lập một phòng thí nghiệm tại Menlo Park, trang bị đầy đủ và tuyển hàng trăm người để phụ giúp ông trong công việc thí nghiệm và chế tạo máy móc, sản phẩm đủ loại. Óc sáng chế của ông phong phú đến nỗi có năm ông chế tạo được hàng trăm sản phẩm mới. Chẳng hạn riêng trong năm 1882, ông

xin cấp 141 bằng sáng chế, và cả thế giới đều khâm phục và gọi ông là « nhà phù thủy ở Menlo Park ».

Cho tới lúc chết, Thomas Edison tiếp tục sáng chế trong khắp các lãnh vực. Trong số những sáng chế quan trọng nhất của ông, ta phải kể đến bóng đèn điện, máy chiếu phim, máy hát (quay đĩa), máy điện tín tự động. Trong lãnh vực hóa học, các cuộc tìm kiếm của ông đã đưa tới việc chế tạo cao su nhân tạo.

Bi quyết thành công của ông là óc tò mò, sự cố gắng và lòng kiên nhẫn. Ông thường nói: « Tôi thành công là vì trong phòng làm việc của tôi không bao giờ có đồng hồ » Ông thường làm việc 18g một ngày) và « Thiên tài gồm có 2% cảm hứng và 98% mồ hôi ».

Ông Thomas Edison qua đời ngày 18-10-1971 thọ 84 tuổi, giàu có và được khắp thế giới mến phục.

kế hoạch marshall

— *Kế hoạch Marshall diễn tiến ra sao ? ở VN ? Tiền sử của ông Marshall.*

— *Usom, Usaid, Juspaio là chữ tắt của những chữ nào ? Nhiệm vụ.*

— *Tiền sử Mục sư King.*

(*Lê Quang Trung — đường Bùi Chu Saigon*)

1—. Người ta quen gọi là «kế hoạch Marshall» để ghi ơn ông Marshall là người có công nhiều nhất trong kế hoạch tái thiết Âu Châu sau Đệ Nhị Thế Chiến. Còn tên chính thức của kế hoạch là «Chương Trình Tái Thiết Âu Châu» (European Recovery Program). Sau đệ nhị thế chiến, Âu Châu bị tàn phá, các hoạt động kinh tế hầu như bị tê liệt và tình trạng nghèo khổ đó có thể là môi trường thuận lợi cho sự bành trướng của chủ nghĩa cộng sản. Do đó ngoại trưởng Hoa Kỳ là Ông George Marshall đề ra chương trình tái thiết nói trên để Hoa

Kỳ viện trợ tài chánh và vật liệu cho các quốc gia Âu Châu có thể sớm phục hồi được cuộc sống bình thường. Chương trình nói trên chính thức hoạt động kể từ năm 1948, và kết quả là Tây Âu chỉ mấy năm sau đã trở nên phồn thịnh và không có nước nào bị rơi vào tay Cộng Sản.

Kế hoạch này không áp dụng tại Việt Nam.

Ông George Marshall sanh năm 1880 tại Pennsylvania, là Đại Tướng 5 sao của Hoa Kỳ, Ông là Tham Mưu Trưởng Lục quân Hoa Kỳ trong Đệ nhị Thế chiến, sau đó làm Ngoại Trưởng từ 1947 đến 1948. Nhờ Chương Trình Tái Thiết Âu Châu, ông được trao tặng giải Nobel Hòa Bình năm 1953. Ông qua đời năm 1959.

2) USOM : United States Operations Mission

USAID : United States Agency for International Development.

JUSPAO : Joint United States Public Affairs Office.

2 Cơ quan trên phụ trách quản trị chương trình viện trợ của Hoa Kỳ.

Cơ quan Juspaio (cơ quan liên vụ Hoa Kỳ) đặc trách các vấn đề thông tin, báo chí và giao tế.

3 Mục sư Martin Luther King Jr sanh ngày 15.1.1929 tại Atlanta (tiểu bang Georgia). Ông học rất xuất sắc. Năm 1947, ông trở thành mục sư nhưng vẫn tiếp tục học. Năm 1955, ông đậu Thạc Sĩ (Ph.D) về thần học. Ông tranh đấu cho quyền lợi của người da đen tại Hoa Kỳ theo chủ trương ôn hòa, bất bạo động của thánh Gandhi. Chẳng bao lâu ông trở thành lãnh tụ có uy tín nhất của người da đen Mỹ và năm 1964, lúc mới có 35 tuổi, ông được trao tặng giải Nobel Hòa Bình (người trẻ nhất được giải Hòa Bình từ trước tới nay).

Ngày 4.4.1968, ông bị bắn lén chết ở Memphis, thọ 39 tuổi.

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

tình yêu

— Thà đau khổ vì tình yêu còn hơn là sống mà không có tình yêu.

LASPINASSE

— Người ta chỉ yêu một lần thôi, những mối tình kế tiếp là những mối tình miễn cưỡng.

BRUYÈRE

— Yêu mà không được yêu lại là một tai họa ghê gớm, nhưng không yêu nữa thật là một cái nhục.

MONTESQUIEU

— Tình yêu là một thứ lòng ích kỷ vô cùng, thà ta thấy người mình yêu đau khổ tuyệt vời hơn là thấy họ hạnh phúc với kẻ khác mà không có ta.

POINCELOT

— Tìm cách để trả thù là còn yêu.

A DOLPHE RICARD
NGUYỄN THỊ HOA (Đ.N)

hình như

— Phải dè dặt tôi có thằng con ngu như vậy thì tôi đi tu phứt cho rồi.

— Tôi thấy hình như ông già anh không có ý định giống như anh

tháng sau

Tại 1 lớp dạy nhạc

— Thưa ông học phí tháng đầu là 1000đ các tháng kế chỉ có 500đ

— Vậy hả? Thế thì tôi sẽ nhập học vào tháng kế tới?!

quên

— Thưa bác-sĩ tôi mắc phải chứng bệnh hay quên giờ phải làm sao ạ?

— ... Trả tiền trước!!!

thối

Viên thú y nói với anh nài ngựa:

— Anh kê cái ống thuốc vào miệng ngựa và thổi. Một lát thấy anh nài lão đảo đi dzô, quần áo tả tơi.

Được hỏi; anh ta đáp rằng:

— Nó thối trước ông ời

THÁI

tương cười

— Người cười nhỏ, không phát ra tiếng là mơ mộng, ý tứ.

— Người cười nhe răng là không biết mắc cỡ.

— Người cười không hé răng là giàu sang, phú quý.

TRẦN CHẤN TRÍ

bạn có biết

— một con mắt thường có thể phân-biệt được 2 triệu màu sắc khác nhau.

— Tất cả trẻ sơ sinh đều bị điếc vài ngày sau khi lọt lòng.

— Cứ mỗi lần nháy mắt, chúng ta không còn thấy gì nữa trong 3/10 giây. Như thế trong thời-gian còn tỉnh và thấy rõ, chúng ta bị «đui» hết 2000.

STANN (ghi)

trộm

Anh trộm đang vợ tiền chốt chủ nhà nhảy ra và dơ súng quát:

— Giơ tay lên!

Đưa con 7 tuổi chạy theo la lên

— Hồng rồi ba ơi! cây súng nước của con ba bóp xịt đầy nhà sáng dậy má la như bữa ba đổ nước trà nữa bây giờ,

HOÀNG HẢI

noi gương

Luật - sư Pierre - Jean de Dieu-Berson người Pháp chăm học kinh-khủng. 105 xuàn xanh rồi mà vẫn cấp sách đi học. Chúng ta nên bắt chước cụ già gân này mới được.

DIỆU VŨ sưu tầm

nghĩ đến

Bà Ba rầy con:

— Méo, má dặn con ăn một trái xoài thôi tại làm sao con lại ăn luôn hai trái? Khi con ăn con có nghĩ thẳng bé em con không?

— Dạ có chứ, vì con nghĩ sợ nó đến giành. Nên con ăn luôn cả hai trái rất mau.

HÌ HÌ

tóc dài rối cuộc đời

Các sinh-viên Mã - Lai được học bổng của Chính-phủ sẽ bị nhiều khó khăn nếu để tóc dài.

Các sinh-viên nào có quá-khư bất hảo, để tóc dài chẳng hạn sẽ gặp khó khăn trong vấn-đề xin việc làm hay xin tiếp tục học cao hơn.

Những sinh-viên được hưởng học bổng chính-phủ thường được bảo đảm làm việc trong các công sở một khi họ tốt nghiệp.

Thông-tư của chính-phủ định nghĩa danh-từ «tóc dài» là tóc che tai hay phủ xuống mắt và kết quả những người mặc áo sặc-sỡ cũng bị liệt vào thành-phần «hippi»

«KIM THOÀ N.T.H.Đ.N» S.T.

nhìn khói biết thời tiết.

Khi thấy khói lên cao thẳng băng mà tan biến mau chóng trong không-khí là điềm trời còn nắng đẹp.

Trái lại khi khói như ứ đọng lại bạn có thể tin rằng trời sắp mưa.

HUYỀN TRẦN TRÂM ANH (ghi)

tôi ngủ mà

Một người nhà quê ra tỉnh chỉ tay vào tủ kính một cửa tiệm hỏi:

— Áo kia là thứ áo gì vậy?

— Dạ thưa ông, đó là bộ pyjama đấy ạ.

— Để làm gì vậy?

— Để mặc ban đêm, chắc ông muốn mua một bộ?

— Không, tôi áy à, ban đêm tôi ngủ mà!

MI-EO HUONG

hoa thơm cỏ lạ

— Bốn cách giúp ta nhận ra người dua nịnh: một là ta làm bậy họ cũng khen, hai là ta làm phải họ cũng khen ba là trước mặt ta họ ca ngợi, bốn là sau lưng ta họ khinh chê.

SIGÁLOVÁDA-SUTTA

— Nói tắt, điều làm một mối ít nhưt đó là làm việc.

BÀ SCHWETCHINE

Roméo Giang thanh Bình ghi

trí nhớ tốt

Joseph Bernhard Daren làm Giám đốc Thư Viện Quốc gia ở thành phố Munich (Đức)

Ông có thể đọc 9 lá thư về 5 vấn đề cho 9 người thư ký bằng 9 thứ tiếng khác nhau cùng 1 lúc. Ông còn thuộc kinh thánh bất cứ chương nào hoặc cả cuốn. Ước gì mình có trí nhớ như thế bạn nhỉ?

THU HẰNG

(lượm lặt)

có gì lạ?

1.— Công chúa Anne chưa được Hoàng Hải Thủy cho đi du lịch với Bạn Ngọc vì chưa lo xong thủ tục... xuất ngoại nên không có TÌNH MỘNG: Tuổi Ngọc cưới!

2.— Tuổi Ngọc Bộ I, Bộ II, Bộ III đã sẵn sàng: Quà tặng Mùa Xuân là nhất.

3 — Xuân Hồng Tuổi Ngọc ra sao? Ổ là là, một tuyển tập văn chương tuyệt vời.

4 — Các bạn đọc số báo này thấy chữ nghĩa rõ ràng sáng sủa, đó là một dàn chữ mới: Chào mừng 1972

xương

— Trong bộ xương của con người thì xương đùi là xương dài nhất. Trung bình nó đo được 26, 5 l. chiều cao thân thể con người.

— Xương ngắn nhất là mảnh xương bàn đạp, một trong ba mảnh xương trong tai con người.

bắp thịt

— Bắp thịt to lớn nhất trong thân thể là bắp thịt mang tên gluteus maximus. Nó chính là bắp thịt mông, nó cũng là bắp thịt đau khổ nhất, mỗi lần chích thuốc là nó bị lụi.

— Nhỏ nhất là bắp thịt Stapedius chỉ dài có 1 ly 25, dùng để cử động xương bàn đạp ở tai trong.

— Toàn thể các bắp thịt cân nặng 40 l. sức nặng của con người.

LÊ NGUYỄN HOÀI THƯƠNG

chuyện lạ !

Ngày 18 tháng chạp năm 1952 một lãnh tụ đảng tự do ở Sydney (Úc Đại Lợi) đó là ông Douglas Dallo nhận được 75.000 quan tiền bồi thường thiệt hại, vì ngón tay út của ông bị gãy khi một diễn giả của đảng bắt tay ông quá mạnh.

(TUỜNG DIỆP THỦY ghi)

gợi kiến vàng

— Một đại văn hào Anh MILTON đã nói :

— Đàn bà là một « khuyết điểm » nhưng là một « khuyết điểm » rất đẹp rất đáng yêu.

— Nếu đem pha loãng nước mắt đến 6000 lần nước mắt vẫn có công hiệu giết chết vài loại vi trùng.

Tính cách sát trùng của nước mắt là do chất « Lysojyme ». Chất này có rất nhiều trong nước mắt.

— Một thiếu nữ hỏi mục « lòng hỏi lòng » của một tờ báo :

— Người yêu của tôi mỗi lần hẹn gặp tôi là rầu ria mọc lún phún. Tôi phải làm thế nào ?

— Cô nên ráng đến cho đúng hẹn.

— Một phóng viên hỏi một cụ già vì sao mà cụ sống được quá lâu như thế. Cụ trả lời.

— Có gì đâu, khi tôi sinh ra thì người ta chưa khám phá ra vi trùng.

STANN (ghi)

dấu tay đã 3000 năm

Một nhà khảo cổ Thụy Điển vừa nghiên cứu và so sánh những dấu tay những người Mycéniens và Crétois.

Những người Mycéniens thuộc về nền văn minh đã tiến bộ tột bậc vào thời gian từ 1500 đến 1200 trước Thiên Chúa. Còn nền văn minh Crétois đã hưng thịnh đến năm 1400 năm trước Thiên Chúa.

Như vậy các dấu tay đã có từ 3 ngàn năm đến 4 năm nay. Những dấu tay này đều tiên thấy được trên các bình, chậu, đồ gốm được phát hiện ở Hy Lạp và đảo Chypre.

CON ĐƯỜNG LÁ XANH (ghi)

(Theo Sciences et Avenir)

các bạn có biết

Tem bưu chính đầu tiên phát hành ngày 12-06-1840, tại Anh Quốc, cũng là con tem đầu tiên của thế giới do sáng kiến của ông Roland Hill, giám đốc bưu điện Anh.

Michel-Ange ông ra sao

Michel Ange cũng có tên là Buonarroti, ông là một họa sư, nhà điêu khắc và kiến trúc sư. Sinh năm 1475 chết năm 1564 tại Caprese thuộc nước Ý. Nghệ thuật của ông thật lạ lùng ít có ai sánh kịp. Ông đã xây cất tháp Coupole, và nhiều công trình kiến trúc, điêu khắc, hội họa tại Vatican.

NGUYỄN VŨ NGUYỄN

(B.H)

chú bồi ngoan

Chuyện xảy ra ở một nhà hàng :
— «Này Bồi, anh nhìn xem : con gà này chỉ có da bọc xương.

— Ô! thưa ông, thế ông muốn ăn cả lòng hay sao ?

PHẠM THỊ MINH HOÀNG

hoa tư tưởng

— Tiết kiệm về món gì thì tiết kiệm. Nhất định không thể tiết kiệm về tiền mua sách báo.

CASSON.

— Mục đích tối thượng trong đời người không phải là sự hiểu biết mà là sự hành động.

HUXEY.

— Cha đẻ của vinh quang và hạnh phúc là sự làm việc.

EURIPIDE

— Sự bảo trợ vững chắc nhất là tài năng của ta.

VAUVENARGUES.

— Nếu tôi biết điều gì có ích cho tôi nhưng có hại cho gia đình tôi, tôi sẽ gạt ra ngoài trí óc tôi. Nếu tôi biết điều gì có ích cho gia đình tôi mà bất lợi cho tổ quốc tôi, tôi sẽ tìm cách quên nó đi ngay.

MONTESQUIEU

Bích Kiều (T.H)

chạm trán

Hai thằng du côn nói với nhau :

— Hồi hôm qua tao chạm trán với ba mày lúc đi phố

— Ầu ! ba tao cao hơn mày một cái đầu mà bảo trán mày chạm trán ba tao, dóc tồ !

TRẦN CHẤN TRÍ

tuổi của loài vật

— Chó sói và gấu sống được 20 năm

— Sư tử sống 70 năm

— Thỏ rừng, sóc sống được 8 năm

— Voi sống 410 năm

— Các loại gà (gà sao, gà Tây gà ta) 12 năm

— Cá voi sống 1000 năm

— Cá chép 150 năm

— Heo chó sống 20 năm

— Dê và trừu sống 15 năm là nhiều

— Bò sống 50 năm

— Ngựa sống «thọ» là 35 tuổi

— Mèo sống không quá 18 năm

— Thỏ nhà sống từ 8 đến 10 năm

KIM THOA (N.T.H.Đ.N)

kiến vàng ơi !

Hãy gửi về KV câu hỏi mà bạn hỏi ai cũng bị chê là ngờ ngẩn.

HỎI.— KV ơi, làm sao để biết chắc rằng người ta yêu mình thành thật và làm sao để tỏ cho người ta biết là mình yêu người ta thành thật. ÁI CHÂU

ĐÁP.— Cái tâm tình thành thật không có trong ngôn ngữ, dĩ nhiên. Nó sẽ vất vả lắm trong một thời gian kéo dài. Ta còn đuổi bắt nhau chán chê mà mỗi rồi mới biết chắc được lòng người lòng mình. Ôi, ta có hỏi con tim hay rung động của ta hằng trăm ngàn lần thì nó cũng mù tịt mà thôi.

tư tưởng hay

— Mỗi cuộc đời lại một con đường con đường mở ra không phải để cho ta an giấc hay nghỉ ngơi, mà để cho ta bước đi trên đó.

PORIVE

— Anh đừng tưởng rằng vì tình thân mà anh được quyền tỏ ra bất lịch sự với những người bạn thân nhất của anh. Càng thân thiện chừng nào, càng phải tỏ ra lễ phép và lịch sự chừng ấy.

OLIVER WENDELLHOLMEE

— Nếu bạn muốn thành một nhà văn thì bạn hãy viết đi đã.

EPICTETUS

— Những tư tưởng và tình cảm sôi nổi với thời niên thiếu rất quan trọng cho cả một đời người. Chính nhờ lý tưởng ta say mê lúc đang xuân mà ta tìm thấy sự thật và chính trong lúc say mê ấy, thâu thập được nhiều điều phong phú quý trọng nhất trên đời.

ALBERT SCHWEITZER

BÍCH KIỀU (ghi)

chuyện bác học

Nhà bác học nguyên tử Einstein được người bạn thân mời đi ăn vào ngày ông đi thi. Ông nhận lời (vì quên hôm đó là ngày thi).

Đến ngày thi, trong khi đang ngồi làm bài trong phòng thi. ông chợt nghĩ ra là đã đến giờ hẹn với bạn. Ông liền xem lại các câu hỏi đã làm và tự cho điểm. Tính đến câu đang làm dở, cộng điểm mà mình tự cho lại, ông thấy được 10 điểm /14.

Biết chắc chắn đậu, ông bỏ hết những câu còn lại, nộp bài và ra về để kịp giờ hẹn.

Quả nhiên, ông đậu kỳ thi ấy với số điểm như ông đã cộng được tức 10 điểm /14. Bộ óc bác học mà lỳ ! Phải không các bạn ?

TÂY SƠN

nốt ruồi

Dân húi cua thường ít có nốt ruồi. Dân kịp tóc là có đủ loại vậy muốn biết tính tình hãy xem nốt ruồi trên mặt nàng là biết ngay :

Nốt ruồi trên trán : hơi thông minh, nhưng cù lần

...mắt : đa cảm

...má : hơi dại, dễ tính

...mũi : hơi kiêu, khó tính

nốt ruồi gần môi trên : duyên dáng nhưng hay ăn hàng.

...dưới cằm : có duyên ngầm, tế nhị.

ĐẶNG TRANG CẨM THY

xác café

— Mỗi lần bạn Ngọc pha cà phê cho ba, thay vì đổ bã đi, bạn Ngọc hãy giữ nó lại dùng ngay trong khi rửa nồi niêu soong chảo.

Công dụng của bã cà phê là làm bay mùi thịt, cá, mỡ bám vào nồi nêu v.v... Muốn vậy, bạn Ngọc cầm lấy 1 nắm cà phê mà kỳ cọ. Hay hơn nữa bạn để bã cà phê vào chậu rửa bát, đổ nước vào mà ngâm bát đĩa, rồi hãy cọ. Bạn Ngọc thử làm, chúc thành công.

H. PHẤN

ý tưởng

— Điều mà anh biết là một khí giới cho anh, điều mà anh không biết lại là một khí giới cho kẻ khác.

LORIMER

— Nếu sợ mịch lòng nhau, thì không bao giờ yêu nhau.

G.FLAUBERT

— Có ba thứ ngu dốt :

— Không hiểu những gì mình đang biết.

— Hiểu biết không rành những gì mình biết

— Và hiểu biết những gì không cần biết.

LA ROCHEFOUCAULD

Kiến Bạch (ghi)

nước mắt con gái

Dân Pháp định nghĩa : Nước mắt là một vũ khí của đàn bà con gái

Dân Anh định nghĩa : Linh hồn sẽ không có cầu vồng nếu đôi mắt không có lệ chan hòa.

Dân Tây ban nha định nghĩa : nước mắt giúp ích cho đàn bà rất nhiều mà họ tốn cả bao nhiêu.

Dân Ả rập định nghĩa : chỉ những ... bà chẳng mới nhiều nước mắt.

Dân Hy Lạp định nghĩa : sức mạnh của tâm hồn quý hơn vẻ đẹp của giọt nước mắt.

Dân Ái Nhĩ Lan : những giọt nước mắt, tuôn trào cay đắng thật, nhưng những giọt lệ thầm còn cay đắng hơn nhiều

Dân Việt Nam định nghĩa : nước mắt con gái ra sao nhỉ các bạn kịp tóc ?

H PHẤN

tôi lấy anh

Một cô gái bước vào hiệu Mỹ phẩm mua một món đồ gì đó không rõ.

Anh bán hàng vui vẻ hỏi :

— Cô lấy Pháp Mỹ hay Nhật ?

— Thôi ! Tôi lấy Anh đi.

— Thưa cô tôi đã có vợ...

— ? ! ? !

MÂY CUỐI VIỆT

BÀI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC

Từ Bạn Ngọc

văn

Đĩnh Mù khơi, Lê Thanh, Phù Du, Uyên Uyên, Hoài Miên, Phúc, Đặng thị Như Hoa, H2, Phiến Du, M G R, Trương thị Kim Chi, Xương Huy, Phạm thị Bông Sao, Viễn Du, Trùng Mai, Jalan, Ngọc Văn, Ngọc Anh, Thanh Hoàng Nguyễn Thảo Nguyên, Ngô Quang Khải, Sa Lê Ngân, Tường Dy, Sao Hồng, Mặc Thy Linh Phương, Thy Lăng, Trác Phu, Hàn Ly, Lý Thương Thụy, Lưu Ngọc Thanh, Lê Hát Soan Phương, Uyên Thục, Thanh Hương, Châu Phương Thy Ly Thu, Thanh Bình, Nguyễn thị Như Ý, Kym Thoa, Viễn Du, Bùi Nguyễn Thanh Băng, Thy Quý, Sông Biếc, Đan Di, Ly Thanh, Chương Còm, Thanh Lê, Trinh Quang Tuyền, Hương Nguyệt Quế Trang, Nai Vàng, Dũng Anh Tuyền, Vành Khuyên, Hà Tố Trinh, Hàn Ly, Nhật Bằng, Thiên Dương, Đào Tấn Chương. N.N.O, Thụy Chi, T.T. Hồng Vi, Hồng, Thanh Hằng, Phương Khanh. Băng Nhân. Hoa Trầm Luân, Thủy, Đinh nguyên Thúy, Áo Tim, Lưu Ngọc Liên, Đào Thanh Tiến, Thérèse Thụy Du, Mai, Lê thị Áo Trắng. Phù Du, Nguyễn Quốc Hợp, Huỳnh Lam, Trịnh Vũ Liên Tuyền.

bông hồng cho tình đầu

Châu thị Ngọc Lan, Thụy Ly Thu, Lý Hương Thụy, Phiến Du, Ý Nguyễn, Trả về tôi chút nắng, Phương Thúy (?), Nguyệt Cẩm, Lạc Thủy, Thanh Ái.

thơ

Trần Thiện Đạt, Trần Hữu Thạnh, Hoàng Thị, L.T. Lạc Thúy, Nhật Lệ Thương, Đào Lê Nguyễn, Nguyễn Xuân Hoàn, Triền Miên, Hoa Trinh Huyền, Dạ Sầu Thi, Lương thị Thúy, Xuân Liên, Du, Phương, Mặc Lê, Bùi Nhung, Hoàn Thụy, Nguyễn thị Thu Vân, Hàn Nhân, Quỳnh, Điền Thanh, Đào Thanh Tiến, Yên Chu, Uyên Vi, Lê Thị Áo Trắng, Vũ Hoàng, Trung Chiêm, Đào Lê Nguyễn, Phiến Ngự Hồn Hoang, Suối Mơ, Nguyễn Tiến Hải, Nguyễn thị Tố Tâm, Dạ Vũ Vy Uyên, Hoàng Tử Nùng Nịu, Mai Việt, T, Nhung, Trần văn Can, Ty Ca, Dương Xuân Trọng. Lam Tuyền. Hoa Cương, Trần Thanh Du, Trần Kim Hoài, Song Nguyễn Như Lan, Phan Lộng My, Nhật Bằng, Tạ thị Mỹ Dung, Nguyễn Thương Hoài, Đông Miên, Kym Thoa. Triền Miên, Nguyễn Vy, Nguyễn Minh, Đào Thanh Tiến, C2, Trần Lê, Nguyễn Thành Đạt, T.T Đ.N. Lê Văn Hoàng. Hoàng Cẩm Hà, Nhật Lệ Thương, Trầm Mặc Vũ, Ánh Phương, Hoàng Ngọc Khanh.

tuổi ngọc

và bạn ngọc

VŨ LỆ (*Phan Thiết*) : Văn chương là gì nếu không phải là một thể giới khác với đời sống hiện tại. TN là con tàu chnyên chở những hành khách mơ mộng đi tới những ga mơ mộng. Cháu có thích làm hành khách mơ mộng không, hay chỉ thích làm một người ở trong vòng của «cách mạng kinh tế mùa thu chết» ?

HẠT DẼ (*Nha Trang*) : Hai bài thơ đó của TKT cũ quá rồi, đăng lại mất vẻ... thơ hồng đi. Cháu mua một quyển thơ Hồng của TKT sẽ có hai bài thơ ấy. Tòa soạn không biết địa chỉ của hai người cháu hỏi.

AN CHÂU LAN (*Huế*) : Hôm trước chủ nhiệm có ra Nha Trang diễn thuyết, chẳng biết bạn có gặp để đãi cà phê như đã nói không. Dù sao cảm động lắm. Bạn cứ gửi thêm bài về cho tòa soạn,

BẰNG TUYỀN (*Phong Dinh*) : Đã có báo đóng tập. Cháu mua báo đóng tập tiện hơn là gửi như vậy cháu nhé. Cháu có quyền gửi bài cho TN chứ sao không.

HOÀNG THỤY ÁI THI (*Thông Tây Hới*) : Giá của một bộ TN là 450 đồng. Chỉ bán tại tiệm sách TN ở Thương xá Tam Đa. Cháu cũng có thể tới thẳng tòa soạn để mua.

PHẠM TUẾ (*Châu Đốc*) : Lâu quá không thấy tin tức gì cả. Chắc là phải

hành quân. Có xin được phép về ngày giáng sinh để đi Đà Lạt như đã hẹn không? (TKT).

NGUYỄN THỊ HOÀNG KIM (*Sài Gòn*) : Kê khai ra đây dài dòng lắm. Cháu xem lại một quyển sách nào đó cháu đang coi, ở trang đầu ấy. Để ọt.

TRẦN CHẤN TRÍ (*Nha Trang*) : Đúng như cháu đoán. Không phải làm «đor đầu mà vì quên đấy.

KIM NGUYỆT (*Sài Gòn*) : Không thể tàng trang ngay bây giờ được cháu ạ. Bài được đăng ở mục BHCTĐ có sách tặng. Ngoài ra bài của bạn Ngọc không có nhuận bút. Câu hỏi về bệnh cháu hãy biên thư hỏi bác sĩ Nguyễn Tuấn Anh nhé.

PHAN MÂY HỒNG (*Quảng Ngãi*) : Cháu có thể mua TN đóng tập.

LÊ MINH NGUYỆT HOÀI (?) : Đúng như cháu đoán, TN chưa thể thực hiện nổi những dự định đã hứa. Phải đợi sang năm mới xem sao. Bây giờ lo cho TN ra mỗi tuần cũng là khó khăn lắm rồi. «Cái khó nó bó cái khôn là thế đấy cháu ạ.

KHÁNH VŨ (*Gia Định*) : Xem ở mục «BNĐTBN» nhé. Mấy tuần nay TKT đã «siêng lại» nên đều có thơ đăng mỗi tuần. Em hết thắc mắc chưa?

NGUYỄN VĂN SƠN (*Huế*) : Sự khó tình của độc giả, bao giờ cũng là điều

chú ý cho tòa soạn. Bạn nhận xét đúng quá. Chính những người viết cũng đã tự thấy như vậy.

LÝ TRỌNG HIỆP (*Quảng Ngãi*).— Đã có TN đóng tập. Cháu mua TN đóng tập trong đó có số báo mà cháu thiếu.

QUẦN KHANH (*Vĩnh Long*).— Phải chi em đuồi khéo được con thỏ để bước vào tòa soạn thì đã gặp. Quán sách thì bất thường lắm, lại nhằm chiều thứ bảy. Em thi đậu chứ?

VŨ YÊN (*Tuy Hòa*).— Cháu hãy trích ra những bài nào mà cháu ưng ý rồi gửi về tòa soạn chọn đăng. Gửi cả tập như thế e bất tiện và dễ thất lạc. Tòa soạn thuộc quận 2.

NGỌC HIỆP (*Vĩnh Long*).— TN không nhận đăng tin vui hay tin buồn chi cả em ạ, ngoại trừ mấy cái quảng cáo (vì lý do sống còn của tờ báo) nên mới tạm đăng. Em nên gửi đăng ở trang 8, một nhật báo nào đó, tiện hơn.

HẢI ĐUỜNG (*Sài Gòn*).— Bây giờ đã có báo đóng tập. Em mua một bộ TN sẽ không thiếu những số báo mà em nói.

HÀ HẸ GIANG (*Sài Gòn*). Ông Nguyễn Trọng Cát nào đó đã biên một bức thư cho anh trước đây để xin lỗi về việc mạo danh Từ Kế Tường. Một lần nữa, và hy vọng cũng là lần chót trả lời với em và nói mọi người đã tưởng lầm, Từ Kế Tường không phải tên thật là Nguyễn Trọng Cát. Lên tiếng một điều gì về mình là một chuyện bất đắc dĩ. Mong ông Nguyễn Trọng Cát nào đó hiểu cho và đừng để trở lại chuyện này một lần nữa. (TỪ KẾ TƯỜNG)

THỦY (*Tri Thủy*) : Vì tòa soạn thiếu nhân viên nên không lo được việc báo dài hạn. Cháu hỏi mua hàng tuần ở các sạp báo vậy nhé. Tòa soạn cảm ơn lời chúc của cháu.

LÊ THỊ MINH HẰNG (*Long Xuyên*) : HPT là một bạn ngọc của TN, ở Huế Trước đây trong loạt bài viết về những giọng hát tòa soạn cũng dự định viết về Anh Ngọc, nhưng nửa chừng phải ngưng. Hy vọng một ngày rất gần đây sẽ trở lại loạt bài đó.

TRẦN HUỖNH BỬU CHI (*Gia Định*) : Người có công đầu tiên với TN phải kể là em. Hôm nào ghé tòa soạn chơi sẽ có vài món quà cho em nhé. Về số báo mà em đề nghị có lẽ sẽ thực hiện Em vui chứ?

TRẦN CHƯƠNG (*Bình Dương*) : Tòa soạn bận quá nên không trả lời thư riêng được. Việc gửi bài cho TN, bạn cứ viết trên một mặt giấy, đề đúng địa chỉ của tòa soạn là bài tới ngay. Việc chọn đăng không căn cứ vào một tiêu chuẩn nào hết. Bạn viết bất cứ điều gì, miễn được, là tòa soạn chọn đăng.

LÊ VĂN TRÍ (*Huế*) : Em có thể mua một bộ TN, để tìm lại mấy số báo thiếu. Gửi thư thường dán có 7 đồng muốn chắc, gửi bảo đảm. Thẻ lệ ở nhà bưu điện.

PHÙNG VĂN (*Nha Trang*) : Em cho TN đi tàu bay giấy hay sao đấy? cả đời TN chỉ mơ được có 12 ngàn độc giả thôi. Thế mà vẫn chưa có nổi. Đăng này em phỏng đoán khoảng 35 hoặc 40 ngàn. Được thế chắc tòa soạn phải ở nhà lâu, và mỗi người đều có một cái ô tô.

TRƯỜNG THOẠI (*Long Xuyên*) : Đó là khoảng thời gian đẹp nhất trong

đời sống của cháu đấy. Hãy cứ xem như «người đi là người đã ở trong ta» mãi vậy. Khi nào in HX tòa soạn sẽ bảo TKT gửi tặng cho cháu một cuốn.

LÊ NGỌC DI NHÂN (*Gó Cống*): Bài em tòa soạn đã nhận đủ và đang đọc. Cứ tin, thế nào rồi bài cũng được đăng kia mà. Kiên nhẫn bao giờ cũng được đền bù bằng kết quả.

HỒ THU (?): «Thành phố buồn thiu» là nơi nào ấy nhỉ? Dĩ nhiên, khi biên thư cho TN tòa soạn đã xem em là bạn Ngọc. Em cứ viết bài gửi về đi chớ. Thơ hồng đã phát hành.

KIM THOA (*Đà Nẵng*): Có lẽ hôm báo nghỉ nên tòa soạn cũng nghỉ. Tiếc ghê chưa. Bây giờ em có thể biên thư cho Đăng Xuân Côn đề hỏi chuyện «Thơ Hồng» rồi đó. Đọc thư cháu còn thích hơn khi chú viết HX nữa, vì có lẽ cháu hiểu nhân vật trong ấy hơn cả tác giả (TKT).

NGUYỄN TRẦN VŨ (*Vũng Tàu*): Duyên Anh bạn quá nên không biên riêng trả lời cháu được, cháu có thể tìm đọc ở cuốn «Thăng Vũ». Mong cháu thông cảm và đừng buồn.

NGỌC ANH (*Đà Nẵng*): Cháu có thể viết «Bông Hồng cho tinh dầu». Tòa soạn đang đợi bài của cháu.

PHẠM VĂN KHOAN (*KBC 3257*): Rất cảm ơn lá thư về việc báo cũ đề nghị bạn nên mua báo đóng tập tiện hơn. Đã có tới tập III, mỗi tập gồm 10 số báo, rất đẹp, bạn hãy biên thư cho Đăng Xuân Côn để biết thể lệ.

TRÀ LOAN GƯƠM (?): Về việc mua Tuổi Ngọc Xuân Hồng, em hãy biên thư về hỏi thể lệ cho Đăng Xuân Côn. Thơ Hồng em đã nhận được thì chắc chắn «Xuân Hồng TN» em cũng nhận được.

HÀ VĂN SINH (*Nha Trang*): Chú sẵn sàng tặng sách cho các cháu. Rất tiếc có dịp về Nha Trang lại không gặp được các cháu. Hy vọng sẽ đi cùng với sư huynh Mai Tâm một lần nữa về Nha Trang. Và sẽ gặp được các cháu. (DA).

PHẠM ĐÌNH TƯỜNG VÂN (*Huế*): Tòa soạn luôn luôn mở rộng cửa đón nhận sự cộng tác của bạn Ngọc. Bài bàn tòa soạn đang đọc. Như bạn thấy. Truyện dài sẽ lần lượt thay đổi.

SAO HỒNG (*Đà Lạt*): Bài của em tòa soạn đã nhận đủ cả. Và cũng là quá mới thấy biên thư. À, sao cháu thấy bài cho số mùa xuân nhỉ?

HỒNG NHAN (*Sài Gòn*): Tòa soạn đang «nghiên cứu» những đề nghị của cháu. Chờ nhé. TKT sẽ làm thơ cho mỗi tuần cho cháu đọc. Hẳn đã siêng năng lại rồi.

MÈO ĐEN (*Đông Hà*): Biết nơi cháu ở chứ sao lại không. Đã viết thư cho TN thế cháu đã là bạn vàng của N rồi. Không có việc gì phải thắc mắc nữa hết. Cháu cứ viết bài cho TN đi.

NGUYỄN LẶC (*Diên Khánh*): Trong tình trạng «cách mạng kinh tế mà thu chết» như hiện nay không thể tăng trang và cũng không thể làm bù dày như em đề nghị được. Sống kiên nhẫn qua ngày để chờ một tương lai với hy vọng của mình may ra.

VŨ THỊ CÚC (*Gia Định*): Bài của cháu tòa soạn đã nhận được và đang đọc. Có điều lần sau cháu chịu khó đặt tựa cho bài của mình nhé. Gian cho tòa soạn chuyện này coi bộ «khó» đấy.

HIỀN THY HỌA MY (*Huế*): Thư cháu viết trên giấy màu tím, lại cần thật và đẹp nữa chớ. Đã chuyển mấy lá

nhạc cháu chép qua chị Ngọc. Chị ấy chép mất lia lịa. Tòa soạn cảm ơn lời chúc của cháu,

MY DŨNG (*Đà Nẵng*): Chủ nhiệm phát tiền cho thầy cô đi ăn kẹo kéo rồi. Lần sau tên em không bị đổi ngang xương nữa đâu. Vì mắt ông ta đã sáng như cái đèn ô tô.

HOÀNG VŨ THƯƠNG HÀ (*Long Khánh*): Cảm ơn bức thư đầy những «cảm thông» của cháu. Từ bây giờ cháu cứ yên tâm gửi bài về cho TN nhé.

NGUYỄN ANH (*Ba Xuyên*): Văn chương là sản phẩm của tưởng tượng. Nếu được gọi thế thì ta tha hồ tưởng tượng để viết «Bông Hồng cho tinh dầu» bạn nhé.

THỤY MIỀN (*Sài Gòn*): Đề nghị của cháu thiết thực lắm. Tòa soạn sẽ lưu ý.

NGUYỄN LÊ HỒNG HẠNH (*Đà Lạt*): Tòa soạn «ngại» việc trả lời bài đăng hay không đăng. Buồn ơi là buồn nếu ngày nào đó nhận được hai tiếng «không đăng» về cho mình. Em cứ đợi sau 7 số báo, và coi đó là một cách trả lời gián tiếp, êm đẹp và vui vẻ cho cả hai bên em uê.

SÔNG TRƯỜNG GIANG (?): Cháu thương T N như rửa là nhất cháu rồi. Cảm ơn cho sự lo lắng của cháu và bức thư an ủi cho những kẻ «chống gậy mà đi».

TẠ VĂN SĨ (*Kontum*): Mấy cuốn đó ở các nhà sách Sài Gòn còn, có lẽ trên đó sách chưa tới hoặc tới quá ít nên cháu tìm không thấy: Riêng «Thơ Hồng» của T N không có phát hành ở tỉnh. Cháu có thể gửi mua bằng bưu phiếu, đề địa chỉ tòa soạn và đề tên quản lý Đăng Xuân Côn.

PHAN THỊ ÁNH (*Đà Nẵng*): Sách hoặc báo đóng tập em đều có thể gửi mua bằng bưu phiếu, đề tên Đăng Xuân Côn. Không có cách nào khác hơn cả em ạ. Vì TN đóng tập chỉ bày bán ở tiệm sách T.N. và tại tòa soạn.

DƯƠNG TỬ HUYNH (*Tây Ninh*): Sẽ cố gửi «quà» cho cháu sớm. Chắc N M bỏ sót tên cháu rồi nên sách mới «quên» tới nhà cháu đấy.

ĐÌNH NGHĨA (*Phước Long*): Dĩ nhiên là còn nhớ chứ sao không nghe em tả những sóc thượng mà bắt mê. Công việc của em làm thật đáng khen. Nếu ở đó là lý tưởng chắc em đã đạt được lý tưởng rồi đó. Em có khuyến khích học trò thương của em đọc TN?

PHẠM NGUYỄN THIÊN HƯƠNG (*Sài Gòn*): Chú biết «trường áo hồng» chứ, rành nữa là đăng khác. Tuổi Ngọc được khoảng 100 quảng cáo viên như Hương chắc là không sợ lỗ vốn được rồi. (Sao lại viết thư đề 28-12 bộ muốn... kiểm điểm với ông rùa BĐ sao). ĐTL.

tuổi ngọc

In tại nhà in

NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG

38, Phạm Ngũ Lão — Sài Gòn

giá bán

Một số 40đ.

Ba tháng 480đ.

Một năm 1930đ.

TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI

270, Đề Thám — Sài Gòn

LINH (Huế) : đã nhận được những tranh và hình của Linh, ĐTL đang xem. Nhưng câu trả lời trước vẫn là những tranh nào không in trên báo tòa soạn rất tiếc không thể hoàn lại tác giả. Chờ những bức vẽ mới hơn của Linh.

PHẠM QUỲNH LIÊN (Quảng Ngãi)

Nhật Ký của Quỳnh đã kéo dài sau tất cả các truyện khác, vì thế dù tác giả muốn kéo dài thêm nữa lắm, nhưng nó cũng cứ phải hết, khi có bé Quỳnh không còn 16 tuổi. Nếu đẹp trời, Chú sẽ bắt cô ta viết nhật ký 17 hẳn là nhật ký này làm nước mắt hơn

(ĐTL)

loài cỏ đầu tiên (Tiếp theo trang 35)

hồn tôi. Dạ vâng. Tại sao vậy, giọng tôi có những âm thanh ngưng nghịu. Sau vài câu hỏi đáp thông thường, Chương quay vào phòng để tôi với những thắc mắc. Có phải...? Tôi hay là Chương...? Người con trai có đôi mắt to, tia nhìn đầm ấm, nhưng cái miệng, miệng cười tươi thơ ngây như trẻ thơ. Cái miệng Chương thật dễ thương và tôi thích nụ cười ấy vô cùng... Ở hay nhỉ, Chi ơi, mày đang nghĩ cái gì đấy?

Khi tôi trở vào phòng thì Chương đang hát, Chương hát bài «Mất buồn» của Phạm đình Chương. Khi đang hát giọng Chương trầm trầm và mắt trĩu buồn. Tôi không dám nhìn Chương hát, tôi sợ lây cái buồn đó quá. Nhưng giọng hát vẫn theo đuổi tôi vẫn làm tôi xao xuyến «... Em ngồi trong song cửa, anh đứng dựa tường hoa nhìn nhau mà lệ ứa, một ngày một cách xa, một ngày một cách xa...»

Có lẽ đã khá trưa, các bạn của anh em Thủy ra về gần hết. Thủy mang cuốn sổ tay ra bắt mấy đóa bạn thân ghi địa chỉ. Trong lúc tôi ghi, tôi thoáng thấy Chương nhìn

đăm đăm. Thôi nhé, Chương ơi, coi chừng có ngày Chi bị ăn đòn đấy. Thủy giữ tôi lại, hai đứa xuống vườn ngồi nói chuyện. Một lát, Chương xuống, Chương chào chúng tôi để đi về. Đi vài bước bỗng Chương quay lại hỏi Thủy :

— Thủy có thể cho tôi hái vài cây tóc tiên được không?

Thủy cười : — Được chứ ạ.

Thầm lặng, Chương nhổ một cụm tóc tiên cả hoa lẫn lá, trao cho tôi, Chương nói :

— Mến tặng Chi đóa hoa mà Chi thích, mong Chi bao giờ cũng nhớ đến tôi, nhé!

Tiếng nhé chưa dứt, Chương đã quay đi. Tôi như người ngạt thở, mất nhiều giây tôi mới chợt tỉnh và chạy ra cổng, Chương đang phóng xe ra, khi qua mặt tôi, Chương cười mỉm.

Tôi nhìn theo Chương đến khi mắt hút, đến khi bóng Chương như nhòa vào rặng cây hai bên đường. Một ngày một cách xa... phải thế không Chương. Thẩn thờ, tôi đưa cụm hoa tóc tiên lên môi. Có cái gì ngăn cho tôi khỏi buồn không... nhỉ!